

İmalat sektöründe yatay seyir sürüyor

İSTANBUL **Sanayi Odası** (İSO) Mayıs ayına ait Türkiye İmalat PMI verilerini açıkladı. Buna göre, Türkiye'de imalat satınalma yöneticileri endeksi Mayıs ayında 49.2 değerini aldı. Nisan ayında da 49.2 olarak kaydedilen endekste, 50'nin altındaki değerler daralmaya, bu eşik seviyenin üzeri ise büyümeye işaret ediyor. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, Mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üre-

timde altı aya, yeni siparişlerde sekiz aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti. Raporda takip edilen 10 sektörün yedisi üretim artışı kaydetti ve bu sektörlerden üçü büyüme bölgesine geri döndü. En hızlı üretim artışları giyim ve deri ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Tekstil üretimi yatay seyrederken, makine ve metal ürünleri ile ana metal sektörlerinde yavaşlama kaydedildi.

ANKARA HEDEFİNE İLERLEMEDİR

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nın 2021 yılı sonuçlarını açıkladı. 500 büyük sanayi kuruluşu listesinde Ankara'dan 33 kuruluş yer aldı. **Ankara Sanayi Odası** (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, 33 ASO üyesinin ilk 500 içinde yer almasından memnuniyet duyduklarını belirterek, "Hem verimlilik hem 4. sanayi devrimi

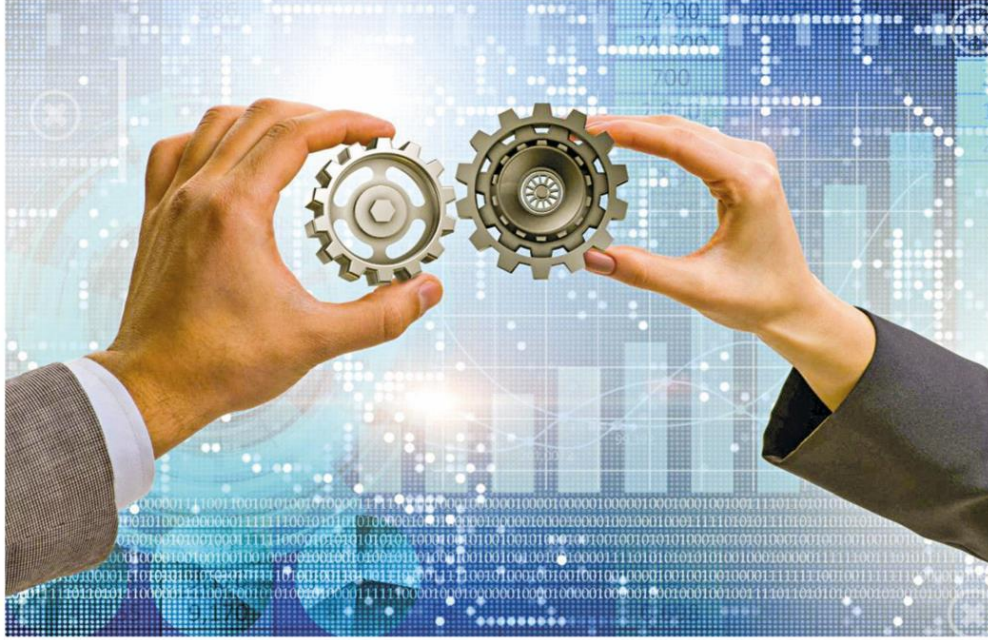
Nurettin
Özdebir

anlamında büyük bir dönüşüm içinde olan Ankara, 'başkent'in sanayiinden, sanayinin başkentine' hedefine adım adım ilerlemektedir. Önümüzdeki yıllarda Ankaralı sanayicilerin ihracat performansları, dijitalleşme ve inovasyonla daha hızlı gelişerek, listede daha fazla firma ile yer alacağımıza yürekten inanıyorum" değerlendirmesi yaptı.

TÜPRAŞ SANAYİDE BİRİNCİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunu açıkladı. 2021'de üretimden satışlara göre, TÜPRAŞ 136 milyar 793 milyon lirayla zirvede yer aldı. İkinci Ford Otomotiv, üçüncü de Star Rafineri oldu. İSO 500'ün ihracatı da yüzde 33.9'luk artışla 85.8 milyar dolara ulaştı. İSO 500 ihracatı tarihsel rekorunu da kırdı.

GAZİANTEP İSO 500'DE 33 ŞİRKET İLE YER ALDI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması açıklandı. Listede Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri'ne bağlı olan illerde faaliyet gösteren 47 şirket yer aldı. Bölgenin en büyük ihracatçı şehri olan Gaziantep merkezli şirket sayısı 33 oldu. Bölgeden çıkan ve en büyükler listesine adım yazdıran şirketler tekstil, halı, hububat, bakliyat, çikolata, bitkisel yağlar, makarna, kimyevi mamuller, çimento ve enerji sektörlerinde faaliyet yürütüyor.

Türkiye'nin önemli ihracatçı bölgelerinden biri olan Güneydoğu Anadolu, **İstanbul Sanayi Odası** tarafından hazırlanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasında büyük bir başarıya imza attı. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) Koordinatör Başkanı Ahmet Fikret Kileci, konuya ilişkin açıklamasında şunları kaydetti: "Bölgemiz illerinden **İSO 500** listesine giren şirket sayımız 47 oldu. Bu başarı bizler için gurur verici. Bu şirketlerimiz aynı zamanda ihracat yapmaktaki Türkiye'nin marka gücünü sınırların ötesine taşımaktalar. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Listesi'ne giren şirketlerimizin 33 tanesi Gaziantep, 13 tanesi Kahramanmaraş, 1 tanesi Malatya merkezlidir. Bölge olarak, Türkiye için üretim ve ihracatın çok önemli iki konu olduğunu biliyor ve üzerimize düşeni en iyi şekilde yapmaya çalışıyoruz. 2021 yılında 11,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. **Sanayicimiz** hevesli. Üretim potansiyelimizi biliyoruz ve 2022 yılında

çok daha başarılı bir grafik oluşturma gayreti ile çalışıyoruz. Önümüzdeki yıl **İSO 500** listesinde daha fazla firmayla yer almayı hedefliyoruz."

75 BİN KİŞİYİ İSTİHDAM ETMESİ BEKLENEN YENİ OSB İÇİN ARAZİ TAHSİSİ YAPILDI

Bölgenin üretim gücüne dikkat çeken GAİB Başkanı Ahmet Fikret Kileci, "Bölgedeki **sanayicimiz**, üretken, yatırım yapan ve istihdama katkı sağlayan bir kültüre sahip. Yeni kurulacak olan **OSB** ile bunu bir adım daha ileri taşımaya hazırlanıyoruz. Bildiğiniz üzere Gaziantep'te 5 adet **OSB** bulunmakta ama artan talep sonucu altıncı **OSB** Polateli-Şahinbey Organize Sanayi Bölgesi adı altında, Gaziantep ve Kilis arasında kurulacak. 2 ay kadar önce ilk etapta kura çekimi ile 6,5 milyon metrekare arsa tahsisı yapılan yeni **OSB** ile **sanayicimiz** yeni üretim imkanlarına kavuşacak, 13850 kişilik ihracat ordumuza yenileri eklenecek. Yeni **OSB**'nin 75 bin kişiye istihdam sağlamasını bekliyoruz." dedi.

İHRACATÇI HASSA-DÖRTYOL TUNEL PROJESİNİ VE MERSİN – GAZİANTEP HIZLI TREN HATTINI BEKLİYOR

Bölgenin en önemli üretim ve ihracat sektörlerini tekstil, halı, hububat, pastaçılık malzemeleri, plastik ve mamulleri, değirmencilik ürünleri, bitkisel yağlar, demir-çelik mamulleri, ağaç ve orman ürünleri ile kuru meyve ve mamulleri

olarak sıralayan Ahmet Fikret Kileci, "Üretmeyi ve ihracat etmeyi önemseyen, bu şekilde güçlenen bir bölgeyiz. 2021 yılında 11,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Güneydoğu'nun Bölge ülkeleri için önemli bir lojistik üst olabileceğini ve bunun da ihracattaki gücünü arttıracığına inanıyoruz. Bu nedenle Hassa-Dört Yol Tünel Projesini son derece önemsiyoruz. Otoyol bağlantılarının

tamamlanmasıyla da yeni bir **sanayi** ve ticaret aksı oluşacak, bölge illerinin ihracatını bu kanal üzerinden İskenderun Limanı'na oradan dünyaya ulaştırılmasını sağlayabileceğiz. Amanos Dağları'nın altından geçecek 30 kilometrelik tünel bizim limana ulaşımımızı kolaylaştıracak. Bu projeye Gaziantep, Kilis, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Adıyaman ve bölgemizdeki tüm illerin denize ulaşımı kısalarak bölge denize kucaklaşacak ve ihracat kapasitesi artacak. Projenin hayata geçmesiyle birlikte; Bölge illerinin üretim süreçlerinde kullandıkları ithal girdilerin ulaşım maliyeti azalması olacak, dolayısıyla ihracatta nakliye avantajı da sağlanmış olacak.

Bununla birlikte Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hızlı tren hattı ile birlikte de Mersin Limanına tren hattı yük taşımacılığında kolaylık sağlanacak. Bu projenin de hayata geçmesini ve Bölgemize, ihracatımıza faydalı olmasını bekliyoruz." şeklinde açıklamalarda bulundu.

İÇ PİYASA DURMA NOKTASINDA FAKAT ENFLASYON ZİRVEYE KOŞUYOR

Hiç kimse ihtiyacının dışında harcamamıyor

Enflasyonda zirve belli değil

TÜİK yarın Mayıs enflasyon rakamlarını açıklayacak. Oranın yüzde 75 - 80 civarında gerçekleşeceğine dair tahminler yapılıyor. Meskenlerde 1 Haziran'dan geçerli olmak üzere elektrik fiyatlarına yüzde 15, doğalgaz fiyatlarına yüzde 30 zam gelmesi ve akaryakıt fiyatlarının artış eğiliminde olması enflasyonda henüz zirvenin görülmediğini gösteriyor. Piyasada artan durgunluğu imalat PMI rakamları daha iyi yansıtıyor. Üretici firmaların girdi alımlarında yaşadığı teslimat gecikmeleri ile enerji, ara malı ve hammaddeye gelen seri fiyat artışları, tüketici fiyatlarında fazlasıyla kendini gösteriyor. Mayıs dahil son 3 aydır 50'nin altında kalan İSO satın alma yöneticileri endeksi PMI, iyimser alana geçemiyor.

Tolere edilecek alan kalmadı

GÜNEYDOĞU Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) Koordinatör Başkanı Fikret Kileci, doğalgaz ve elektrikte yapılan son zamların maliyetlerini ciddi olarak etkileyeceğini belirlerken ZÜCER Başkanı Mesut Öksüz, girdi maliyetlerinin yüksek seviyede arttığını, gelen her zammın fiyatlara eklendiğini ve artık işi tolere edebilecekleri alanın kalmadığını söylüyor. **Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD)** Satınalma Müdürleri Endeksi (SAMEDS) ise Mayıs'taki 56,3'lük değerle piyasalara yönelik daha pozitif bir görünüm aktarıyor. Hükümet ise enflasyon kaynaklı refah kaybını önlemek için üretici ve tüketici kesimlerin sıkıntısına çare olacak paketler hazırlayıp uygulamaya koymaya devam ettiklerini bildiriyor. **Sedat YILMAZ'ın yazısı 5'te**

Tüketici güveninin giderek azaldığı Türkiye'de girdi maliyetlerinin sürekli artmasıyla üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarına yansması sonucu mevcut enflasyon rakamları geçen dönemleri aratır hale geldi. İstanbul'da enflasyon oranları Mayıs'ta aylık yüzde 6'ya dayanırken yıllık oran yüzde 87,35'i gördü

İç ve dış talepte gözlenen gerilemeyi fırsat bilen üretici firmalar istihdam ve kapasite artırarak stok artırmaya yöneldi. Stoklardaki gerilemenin piyasa fiyatlarını yükselttiği gözleniyor. Zayıflayan dış talepler ve girdi maliyetleri enflasyonunun etkisiyle ana metal **sanayi** satış fiyatları hariç diğer tüm sektörlerde nihai ürün fiyatları yüksek seviyesini koruyor.

İÇ PİYASA DURMA NOKTASINDA FAKAT ENFLASYON ZİRVEYE KOŞUYOR

Hiç kimse ihtiyacın dışında harcamıyor

Tüketici güveninin giderek azaldığı Türkiye'de girdi maliyetlerinin sürekli artmasıyla üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarına yansımaları sonucu mevcut enflasyon rakamları geçen dönemleri aratar hale geldi. İstanbul'da enflasyon oranları Mayıs'ta aylık yüzde 6'ya dayanırken yıllık oran yüzde 87,35'i gördü.

ENERJİ gıda ve emtia başta üretim giderlerine yönelik fiyat artışları tüketici fiyatlarını yukarı çekiyor. Yükselen enflasyonla birlikte tüketici güveninin giderek azaldığı Türkiye'de girdi maliyetlerinin sürekli artmasıyla üretici fiyatlarının tüketici fiyatlarına yansımaları sonucu mevcut enflasyon rakamları geçen dönemleri aratar hale geliyor. İstanbul'da enflasyon oranları Mayıs'ta aylık yüzde 6'ya dayanırken yıllık oran yüzde 87,35'i gördü. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) yarın açıklayacağı Mayıs ayı enflasyon oranlarının ise 75-80 bandında bir yerde gerçekleşeceği öngörülüyor.

Piyasada artan durgunluğu imalat PMI rakamları daha iyi yansıtıyor. Üretici firmaların girdi alimlerinde yaşadığı teslimat gecikmeleri ile enerji, ara mali ve hammaddeye gelen seri fiyat artışları, tüketici fiyatlarında fazlasıyla kendini gösteriyor. Mayıs dahil son 3 aydır 50'nin altında kalan İSO satın alma yöneticileri endeksi PMI, iyimser alana geçmiyor.

Yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti. İSO'dan endeksi ilişkin yapılan açıklamada talepte devam eden durağan seyrin, Mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden olduğu belirtildi.

İç ve dış talepte gözlenen gerileme fırsat bilen üretici firmalar istihdam ve kapasite artırarak stok artırmaya yöneldi. Stoklardaki gerilemenin piyasa fiyatlarını yükselttiği gözleniyor. Zayıflayan dış talepler ve girdi maliyetleri enflasyonun etkisiyle ana metal **sanayi** satış fiyatları hariç diğer tüm sektörlerde nihai ürün fiyatları yüksek seviyesini koruyor.

Güven endeksleri düşüyor

Fiyatların sürekli arttığı ortamda tüketici güveni de düşük seyrini sürdürüyor. TCMB - TÜİK işbirliği ile belirlenen Tüketici Eğilim Anketi Mayıs ayında yüzde 0,4 puan artışla 67,3'ten 67,6'ya yükselmesine karşılık kötümser çizgisinde istikrar kazanmış görünüşü veriyor. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması Tüketici Güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor.

Diğer taraftan Bloomberght Tüketici Güven Endeksi Mayıs'ta yüzde 10,1 düşüşle 49,06 değerine geriledi. Endeks tüketicinin mevcut durum algısında, geleceğe ilişkin beklentilerinde ve tüketim eğiliminde bir gerileme gözlemlendi. Tüketici Güvenindeki gerilemenin temel nedeni olurken hızlı enflasyonun yükselişini devam ettirmesi de gerilemenin bir diğer nedeni oldu.

Tüketici davranışı ve fiyatlarla ilgili Mayıs fotoğrafı **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** fiyat endeksinde de yansdı. İstanbul'da perakende fiyatlar aylık yüzde 5,84, yıllık bazda yüzde 87,35 arttı. Söz konusu artış 1998 yılından bu yana görülen en yüksek artış oldu. İTO endeksinde göre toptan fiyatlar ise aylık yüzde 5,76, yıllık yüzde 79,12 seviyesinde gerçekleşti.

İstanbul'da kültür, eğitim ve eğlence harcamaları aylık yüzde 12,15, konut harcamaları yüzde 7,22, giyim harcamaları yüzde 6,92 ve yüzde 6,84 ile ilk sırada yer aldı. Toptan fiyatlarda mensucat yüzde 18, gıda maddeleri yüzde 7,42, enerji yüzde 6,73 ve inşaat malzemeleri yüzde 3,3 artış kaydetti.

Enerji fiyatları sürekli artıyor

Jeopolitik ve ekonomik kriz enerji fiyatlarını yukarı çeken 1 Haziran'dan itibaren elektrik ve doğalgaz fiyatları hane halkı ve **sanayi**de yeni den zamlandı. Elektrik üretimi için doğalgaz fiyatlarına yaklaşıklık yüzde 16 zam yapıldı. Hane halkı doğalgaz fiyatları yüzde 30, **sanayi** için doğalgaz fiyatları yüzde 10 zamlandı. Hane halkı elektrik fiyatları yüzde 15, **sanayi** için de yüzde 25 arttı.

Dünyada enerji fiyatları yükselirken Türkiye'de TL'deki zayıflığın fiyatlar üzerine binmesi enerji maliyetlerini hane halkı ve **sanayi**de daha fazla hissettiriyor. Son yapılan zamlar Haziran

SEDAT YILMAZ
sedat.yilmaz@enflasyon.gov.tr

Enflasyonda zirve neresi belli değil

TÜİK yarın Mayıs enflasyon rakamlarını açıklayacak. Oranın yüzde 75-80 bandında gerçekleşeceğini dair tahminler yapılıyor. Meskenlerde 1 Haziran'dan geçerli olmak üzere elektrik fiyatlarına yüzde 15, doğalgaz fiyatlarına yüzde 30 zam gelmiş ve akaryakıt fiyatlarının artış eğiliminde olması enflasyonda henüz zirvenin görülmeyeceğini gösteriyor.

İmalat PMI'ya yansyan durgunluk

Piyasada artan durgunluğu İmalat PMI rakamları daha iyi yansıtıyor. Üretici firmaların girdi alimlerinde yaşadığı teslimat gecikmeleri ile enerji, ara mali ve hammaddeye gelen seri fiyat artışları, tüketici fiyatlarında fazlasıyla kendini gösteriyor. Mayıs dahil son 3 aydır 50'nin altında kalan İSO satın alma yöneticileri endeksi PMI, iyimser alana geçmiyor.

Enerji zamları enflasyona eklenecek

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) Koordinatör Başkanı Fikret Kileci, doğalgaz ve elektrikte yapılan son zamların maliyetlerini ciddi olarak etkileyeceğini belirterek TÜİK'DE Başkanı Mesut Okşuz, girdi maliyetlerinin yüksek seviyede arttığı, gelen her zammın fiyatlarla eklendiğini ve artık işi tolere edebilecekleri alanın kalmadığını söyledi.

İç ve dış talepte zayıflık belirginleşti

İç ve dış talepte gözlenen gerileme fırsat bilen üretici firmalar istihdam ve kapasite artırarak stok artırmaya yöneldi. Stoklardaki gerilemenin piyasa fiyatlarını yükselttiği gözleniyor. Zayıflayan dış talepler ve girdi maliyetleri enflasyonun etkisiyle ana metal **sanayi** satış fiyatları hariç diğer tüm sektörlerde nihai ürün fiyatları yüksek seviyesini koruyor.

ay enflasyonunu da yukarı yönde yükselteceği gözleniyor.

Hesaplamalara göre, hane halkına yapılan yüzde 30'luk doğalgaz zammı Haziran enflasyonuna 0,46 puan, yüzde 15'lik elektrik zammı ise 0,35 puan etki edeceği tahminleri yapılıyor. Sa-

dece enerji bacağına aylık enflasyona etkisi yüzde 1'e yakın olacak.

Diğer taraftan dünyada enerji fiyatları ise belirsizlik ortamında artışı devam ettiriyor. Bugün gerçekleşecek OPEC koalisyonunun Rusya'nın üretim anlaşmasından çıkarılmasını masaya yatıracağını ortaya çıkmasıyla petrol fiyatları yine yükselse geçti. 118 dolar seviyesini zorlayan Brent'in seviyede olacağını kimse kestiremiyor. Yükselen enflasyon karşısında maliyetler üzerinde fiyat baskısının hafifletilmesi ve hane halkının daha uygun fiyatlarla ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için para ve maliye politikalarının biraz daha çaba göstermesi gerekiyor. Hükümet ise enflasyon kaynaklı refah kaybını önlemek için üretici ve tüketici kesimlerin sıkıntısına çare olacak paketler hazırlayıp uygulamaya koymaya devam ettiklerini bildiriyor.

Küresel stagflasyon uyarısı

Üretici ve tüketici fiyatlarının sürekli arttığı ortamda ekonomilerde gözlenen durgunluk stagflasyon tehlikesini gündeme getiriyor. Dünya Bankası Başekonomisti Ayhan Kose, emtia fiyatlarındaki rekor artışlara dikkat çekiyor ve birçok ülkede açık krizin baş gösterebileceğine vurgu yapıyor. Kose ayrıca 1970'lerde yaşanan stagflasyon kavramının şu anda ciddi şekilde tartışıldığını belirterek, "Dünya ekonomisinde çok yüksek enflasyon oranları görülürken, büyüme ise sürekli düşüyor" ikazını yapıyor. Bu arada Bloomberght'ye enflasyonla ilgili açıklamalarda bulunan Züccaciyeçiler Derneği (ZÜCCER) Başkanı Mesut Okşuz, iç piyasanın durma noktasına geldiğini, insanların ancak zaruri ihtiyaçlarını karşılama yoluna gittiklerini ve ihtiyaçları dışında tüket-

tim yapmadıklarını söylüyor.

Mesut Okşuz, "Gelen zamların çoğu hammadde stoklarımızda telafi edilebilir ama artık elimizde ne stok var ne de tolere edebileceğimiz bir alan var. Bu aşamadan sonra gelen her türlü farkı direkt fiyattan üzerine koymak zorundayız. İç piyasada bir durağanlık var. İç piyasada şu an durma noktasına gelebilir bir ticaret var" diyor.

Enerji maliyetleri aşağı çekilmeli

Enerji zamlarıyla ilgili görüş bildiren Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) Koordinatör Başkanı Fikret Kileci de, doğalgazdaki fiyat artışlarının elektrikte birlikte ciddi etkisi olacağını belirterek, enerji zamlarının enflasyon üzerindeki etkisiyle de maliyetleri etkileyeceğini ve bu maliyetlerin aşağı çekilmesi gerektiğini bildiriyor.

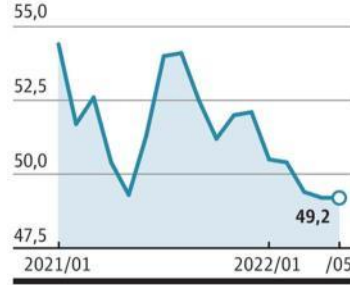
Kileci, "Bu zamlar oluyor, keşke olmasa ama enerji dünyada artık pahalı bir hale geldi. Biz de payımıza düşeni alıyoruz. Ancak bizim burada finansmana erişimde ciddi problemlerimiz var. Finansal sorunların çözülmesi gerekiyor. Üretici, **sanayi** ve ihracatçının finansmana, kaynağa kolayca ulaşması gerekiyor. Doğru fiyatlama ile kaynağa ulaşamazsak sorunlar büyür" açıklamasını yapıyor. "Faizler üzerindeki baskıları azaltmak gerekiyor" diyen Kileci, faiz ve kur üzerindeki baskıların kabul edilebilir sınırlarda olması gerektiğini vurguluyor. Pandemiye ihracatçılar olarak küresel önemli avantajları elde ettiklerini altın çizen Fikret Kileci, ihtiyaç olan finansmana kolay ve doğru fiyatlamaya ulaşamadığı takdirde ihracatçıların mevcut avantajlarını kaybedebileceğini dile getiriyor.

MAYIS: 49,2

İmalat PMI eşik altında yatay

Türkiye İmalat PMI

İSO Türkiye imalat PMI, nisanın ardından mayısta da 49,2'de kaldı. Üst üste üçüncü ayda 50 eşik değerinin altında kalan endeks, düşük talep ve devam eden fiyat baskılarıyla sektördeki daralmanın sürdüğüne işaret etti. Yavaşlayan üretim ve yeni siparişler, sırasıyla art arda altıncı ve sekizinci ayda da daraldı. Daralma hızı ise yavaşladı. /04

ISO TÜRKİYE İMALAT PMI YATAY SEYRETTİ

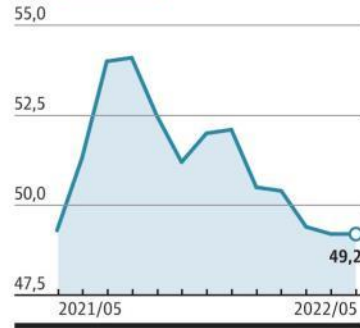
İmalat sektöründe zayıf görünüm sürüyor

Türkiye imalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Mayıs'ta 49,2'de sabit kalarak, sektördeki daralmanın düşük talep ve devam eden fiyat baskılarına paralel olarak devam ettiğine işaret etti. **ISO Türkiye** İmalat PMI anketinin mayıs ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI, mayısta bir önceki aya göre değişmeyerek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste 3'üncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde 6 aya, yeni siparişlerde 8 aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece iyileşme anlamına geldi. Bu arada, yeni ihracat siparişlerinde son 2 yılın en hızlı düşüşü yaşanırken, bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkati çekti.

Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste 5'inci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti.

En hızlı üretim artışları, giyim ve deri ürünleri ile metalik

ISO Türkiye İmalat PMI

olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleşti.

İş yapma koşullarında iyileşme sinyalleri

Açıklamada verilere ilişkin görüşlerine yer verilen S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti: "Son aylarda yaşanan zorluklar, Türk imalat sektöründeki talebin mayıs ayında da durağan kalmasına yol açtı. Firmalar, Avrupa'daki ekonomik yavaşlama nedeniyle yeni ihracat siparişi almakta zorlandı. Bununla birlikte iş yapma koşullarının yakında iyileşmeye başlayabileceği yönünde bazı sinyaller dikkati çekti. Örneğin, tedarik zincirlerindeki aksamalar Eylül 2020'den beri en sınırlı düzeyde gerçekleşirken, maliyet enflasyonu üst üste beşinci ay geriledi. Bu kısmi iyileşmelerin siparişlerde yeniden büyümeye sonuçlanması durumunda istihdamda süregelen artış trendi firmaların bu sürece hazır olmasını sağlayacak."

Yüksek enflasyon ve kur artışlarının gölgesinde kalan büyüme

EKONOMİNİN HALLERİ
Servet Yıldırım
servet.yildirim@dunya.com

Bu yıl 54'üncüsü yapılan **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi** Kuruluşu 2021 Araştırması bize Türkiye ekonomisinin ve **sanayisinin** iyi bir resmini sunuyor. Karlarda ve ciroalarda artış var ama tablo yüksek enflasyon ve yüksek kur artışlarının fırça izlerini taşıyor

Pandemi nedeniyle oldukça durgun geçen 2020'nin ardından geçen yıl iktisadi ve sosyal faaliyetlerde kısıtlamaların kademeli olarak kaldırılması ve buna bağlı olarak iç talebin canlanması önemliydi. Ancak ekonominin yüzde 11 ile son 10 yılın en güçlü performansını gösterdiği 2021'e dış talep daha doğrusu yüzde 32.8 artan ihracat damgasını vurdu. Geçen yıl **ISO 500**'ün ihracatı da yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaşırken, ilk 500'deki firmalardan 464'ü ihracat yapmış.

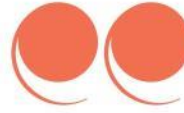
TL'nin değer kaybı ihracat performansında etkili olmuş

olabilir ama ISO Başkanı **Erdal Bahçıvan**'ın sunum konuşmasında işaret ettiği gibi ihracatta yüksek artışı sağlayan ana unsur, Türk **sanayisinin** dünya genelindeki alıcılar için önemli bir alternatif üretici olarak öne çıkması sonucu ortaya çıkan ilave tedarik talebi oldu. İhracattaki ivmenin devamı için bu talebin sürmesi gerekiyor.

Sonuçta geçen yıl hem **sanayi** sektöründe hem de imalat **sanayiinde** yüzde 17 dolayında büyüme gerçekleşti.

Bunlar bardağın dolu tarafı. Bir de boş taraf var.

Üretimden satışlar yüzde 73.8 artmış. İyi haber ama hemen sevinemiyoruz çünkü üretimden satışlarda bundan daha yüksek oranlı artışlar son olarak 1992-1997 döneminde gerçekleşmiş. O dönem ile bu dönemin ortak özelliği ise ikisinin de yüksek enflasyon dönemleri olması. Satışlarda enflasyonla gelen canlanma arzuladığımız bir şey değil. Nitekim enflasyondan arındırılarak bakıldığında artış oranı yüzde 28'e iniyor. Eğer arındırmayı TÜFE ile değil de üretici fiyatları enflasyonu ile yaparsanız o zaman reel büyüme negatife geçiyor. TÜFE yılı yüzde 36 ile kapatırken üretici enflasyonunun yüzde 80 olması bile başlı başına bir sorun.

ISO 500 araştırmasındaki tablolar son yıllarda kaynak yapısının özkaynaklar aleyhine bozulduğunu gösteriyor. 2021'de toplam borçlar yüzde 71 büyürken, özkaynaklar yüzde 53 ile daha yavaş artmışlar.

ISO 500'ün karları yüzde 139 ile oldukça yüksek oranda artmış. Kârlılığın bir kısmı ise net kambiyo kârlarından kaynaklanmış.

Bu noktada akla hemen finansman tarafı geliyor. Orada da ihtiyatlı olmayı gerektiren bir görüntü var. **ISO 500**'ün finansman giderleri Türk Lirası'ndaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle yüzde 135 artmış. Buradaki bir diğer mesele finansman giderlerinin faaliyet kârına oranının yüzde 60 üzerinde seyretmeye devam etmesi.

ISO 500'ün aktif toplamı ise 2.1 trilyon liraya ulaşmış. Aktif içinde dönen varlıkların pa-

yı yükselmiş ki; bu durum **sanayi** kuruluşlarının işletme sermayesi ihtiyacının arttığının bir işareti olarak yorumlanıyor. Nitekim ISO Başkanı Bahçıvan "Artan işletme sermayesi ihtiyacı dönen varlıkların artışını desteklerken duran varlıklardaki artış daha sınırlı kaldı... Bilançonun kaynak yapısındaki değişimleri ele aldığımızda ise aktiflerdeki büyümenin özkaynaklardan çok borçlanma yoluyla finanse edildiğini görüyoruz" diyor. Bu arada devreden KDV yükü de yüzde 91 gibi yüksek bir oranda artarak 24 milyar liraya yaklaşmış. Yani **sanayi** kuruluşlarının işletme sermayesi ihtiyacı artarken devlete fiilen sıfır faizle kaynak kullanırmaya devam etmişler.

ISO 500 araştırmasındaki tablolar son yıllarda kaynak yapısının özkaynaklar aleyhine bozulduğunu gösteriyor. 2021'de toplam borçlar yüzde 71 büyürken, özkaynaklar yüzde 53 ile daha yavaş artmışlar. Toplam kaynaklar içerisinde borçlar şimdiye kadarki en yüksek, özkaynaklar ise en düşük payını almış. Bu da üzerinde ayrıca durulması ve tedbir alınması gereken bir gelişmedir.

Kısacası, Türkiye ekonomisinin ve **sanayisinin** bir "check-up"ı olarak görülen **ISO 500** Araştırması ekonomideki hatalıklara dair sinyaller veriyor.

PİYASA ANALİZİ

Şebnem Turhan

sebnem.turhan@dunya.com

NE OLDU: Borsa İstanbul haftanın üçüncü işlem gününde de yükselişini sürdürdü. Borsadaki pozitif hava tüm endekslere yayılmış durumda. Bankacılık endeksi de dün güçlü bir seyir izledi. Dolar/TL dün 16.40 liranın yeniden üzerine çıktı. Yarın açıklanacak enflasyon dolar/TL için de kritik. Dün açıklanan İstanbul'da perakende fiyatlar mayısta bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 87,35 artış kaydetti. **İstanbul Ticaret Odası (İTO)** verilerine göre bu artış 1998'den bu yana görülen en yüksek artış oldu. Yani perakende

fiyatlarda 24 yılın zirvesi görüldü. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye imalat PMI verisi de mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti ve imalatta koşullarının üst üste üçüncü ay bozulduğunu gösterdi.

NE OLACAK: Yarın piyasalar için en önemli veriyi göreceğiz. Mayıs ayı enflasyon verisi her anlamda kritik. Reuters'in anketine göre tüketici enflasyonunda mayıs ayında da sert yükselişini sürdürmesi ve neredeyse 24 yılın zirvesi olan yüzde 76,55'e ulaşması bekleniyor. Ankete göre ekonomistler aylık tüketici enflasyonunun ise yüzde 4,8 seviyesinde gerçekleşmesi bekleniyor, tahminler yüzde 2,4 ila yüzde 7,1 bandında yer alıyor.

Ekonomik büyümenin göstergelerinden **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Nisan 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Mart ayında 49,4 olan manşet, PMI Nisan'da hafif düşüşle 49,2 olarak kaydedildi ve imalat sektörünün art arda ikinci ay ivme kaybettiğine işaret etti.

İmalat sektöründe zayıf görünüm sürüyor

Türkiye imalat **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Mayıs'ta 49.2'de sabit kalarak sektördeki daralmanın düşük talep ve devam eden fiyat baskılarına paralel olarak devam ettiğine işaret etti.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti.

ISO Türkiye İmalat PMI anketinin mayıs ayı sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI, mayısta bir önceki aya göre değişmeyerek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste 3'üncü ay bozulduğuna işaret etti.

Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde 6 aya, yeni siparişlerde 8 aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada, yeni ihracat siparişlerinde son 2 yılın en hızlı düşüşü yaşanırken, bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkati çekti.

Kapasite genişletme çaba-

larının bir parçası olarak imalatçılar istihdamı artırmaya devam etti. İstihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmekle birlikte trend olarak 24 aya ulaştı. Mayısta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Bu arada, yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, stok seviyelerindeki artışı destekledi. Girdi stokları son 6 ayda ilk kez artarken, nihai ürün stokları 8 aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış, Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda kaydedildi.

Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dal-

galanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste 5'inci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da önceki aya göre daha düşük seyretti.

Tedarik zincirlerindeki aksamalar nisan ayına göre oldukça hafifledi ve böylece tedarikçi performansındaki bozulma Eylül 2020'den beri en ılımlı düzeyde ölçüldü.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI mayıs ayı raporuna göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün 7'si üretim artışı kaydetti ve bu sektörlerden 3'ü büyüme bölgesine geri döndü. En hızlı üretim artışları, giyim ve deri ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleş-

ti. Tekstil üretimi yatay seyrederken, makine ve metal ürünleri ile ana metal sektörlerinde yavaşlama kaydedildi. Benzer şekilde, sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişler artış gösterdi. Bu açıdan en güçlü performans giyim ve deri ürünleri sektöründe, en belirgin yavaşlama ise ana metal **sanayinde** izlendi. Dış talep tarafında belirgin zorluklar yaşandı ve ihracatın sadece 3 sektörde artması dikkati çekti.

İstihdamdaki iyileşme eğilimi mayısta genele yaygın bir şekilde devam etti. En hızlı artış, makine ve metal ürünler sektöründe gerçekleşti. Talep koşullarındaki iyileşme belirtilerine bağlı olarak sektörlerin çoğunluğunda firmalar satın alma faaliyetlerini artırdı.

Açıklamada verilere ilişkin görüşlerine yer verilen S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları kaydetti:

"Son aylarda yaşanan zorluklar, Türk imalat sektöründeki talebin mayıs ayında da durağan kalmasına yol açtı. Firmalar, Avrupa'daki ekonomik yavaşlama nedeniyle yeni ihracat siparişi almakta zorlandı. Bununla birlikte iş yapma koşullarının yakında iyileşmeye başlayabileceği yönünde bazı sinyaller dikkati çekti."

İSO tarafından yapılan 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2021' araştırma sonuçları açıklandı. Araştırma sonuçlarına göre TÜPRAŞ, üretimden satışlara göre 136,793 milyar lirayla Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu oldu

En büyük 500 açıklandı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından yapılan, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun belirlendiği araştırma sonuçları açıklandı. Araştırmaya göre, Türkiye'nin en büyük ilk üç sanayi kuruluşu sırasıyla 136 milyar 793 milyon lira ile TÜPRAŞ, 67 milyar 305 milyon lira ile Ford Otomotiv, 55 milyar 187 milyon lira ile Star Rafineri Fabrikaları oldu.

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun belirlendiği araştırma sonuçları İstanbul Sanayi Odası ev sahipliğinde düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı. Toplantıda konuşan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Pandeminin etkisini hayatımızın kılcal damarlarına kadar ulaştığını belirterek, "İSO 500'ü 2020'de pandemi koşulla-

rı nedeniyle Temmuz ayında yayımlayabilmıştik. Neyse ki geçen yıl yine büyük bir emek ve çaba ile İSO 500'ü Mayıs ayında açıklayabildik. Bu yıl da yine geleneğimizi bozmayarak Mayıs takviminde kalmayı sürdürdük" dedi.

'Sanayi yüzde 16,6 imalat yüzde 17,2 büyüdü'

Türkiye ekonomisinin 2021 yılında son 10 yılın güçlü performansını sergilediğini belirten Bahçivan, "Türkiye ekonomisi dünya genelinin çok üzerinde gerçekleşen yüzde 11'lik bir büyüme ile 2021 yılında son 10 yılın en güçlü performansını sergiledi. Ekonomimiz yılın tüm çeyreklerinde yüksek büyüme oranları yakalarken, bu durumun özellikle dış talepteki artıştan kaynaklanıyor. 2021 yılında küresel tedarik zincirlerindeki değişimin ivme kazandırdığı ihracat ile birlikte sanayi üretimindeki keskin artış ve hızlanan yatırımlar da büyümeye katkı sağladı. İhracatta yüksek artışı sağlayan ana unsur, Türk sanayisinin dünya genelindeki alıcılar için önemli bir alternatif üretici olarak öne çıkması sonucu ortaya çıkan ilave tedarik talebi oldu. Bütün bu gelişmelerin etkisiyle sanayi sektörü yüzde 16,6 imalat sanayi ise yüzde 17,2 büyüyerek ekonominin genelinden pozitif ayrıştı ve büyümeye de en yüksek katkıyı sağlayan sektör

oldu" şeklinde konuştu.

2021 yılının en büyük sanayi kuruluşları

İSO 500 çalışmasında 2021 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluşumuz 136,8 milyar liralık satışlarıyla TÜPRAŞ oldu. Bu kuruluş uzun yıllardır sürdürdüğü liderliğini geçtiğimiz yılda da devam ettirdi.

Yine üretimden satışlara göre 67,3 milyar lira ile "Ford Otomotiv" ikinci sıradaki yerini korudu. Üçüncü sırada yer alan kuruluşumuz değişti ve bu sıraya 55,2 milyar liralık üretimden satışlarıyla üç sıra birden yükselen "Star Rafineri" geldi. Dördüncü sırada yer alan "Toyota Otomotiv" 46,2 milyar liralık üretimden satışlarıyla geçen seneki yerini koruyan bir diğer firma oldu. Beşinci sıraya 38,7 milyar liralık üretimden satışlarıyla geçen yıl listenin 10. sırasında yer alan "İskenderun Demir ve Çelik" yükseldi.

Altıncı sırada isminin açıklanmasını istemeyen bir kuruluş yer aldı. "Ereğli Demir ve Çelik" 2021 yılında 36,8 milyar liralık üretimden satışlarıyla iki sıra yükselerek yedinci sırada yer aldı. "Arçelik" ise 35,8 milyar lira ile sekizinci oldu. Dokuzuncu sırada 34,4 milyar lira ile "Oyak-Renault" yer alırken onuncu sırada ise 26,6 milyar liralık üretimden satışlarıyla "TOFAŞ" yer buldu. (İHA)

İmalatta koşullar bozulmaya işaret ediyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI, mayısta 49,2 düzeyinde gerçekleşti. **İSO**, imalat sektöründe faaliyet koşullarının üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti.

İSTANBUL (Anayurt) - İSO Türkiye İmalat PMI Mayıs 2022 Raporu ile Türkiye Sektörel PMI Raporu açıklandı. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat satılma yöneticileri endeksi, mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 değerini aldı. Endekste 50'nin altındaki değerler daralmaya, bu eşik seviyenin üzeri ise büyümeye işaret ediyor.

İstanbul Sanayi Odası'nın değerlendirmesine göre; talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde 6 aya, yeni siparişlerde 8 aya ulaştı. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti.

İmalat sektöründe istihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmele

birlikte trend olarak 24 aya ulaştı. Mayısta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Ancak yeni ihracat siparişlerindeki zayıf-

lık, stok seviyelerindeki artışı destekledi. Girdi stokları son altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en

yüksek hızda kaydedildi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

Son aylarda yaşanan zorluklar, Türk imalat sektöründeki talebin mayıs ayında da durağan kalmasına yol açtı. Firmalar, Avrupa'daki ekonomik yavaşlama nedeniyle yeni ihracat siparişi almakta zorlandı. Bununla birlikte iş yapma koşullarının yakında iyileşmeye başlayabileceği yönünde bazı sinyaller dikkat çekti. Örneğin tedarik zincirlerindeki aksamalar Eylül 2020'den beri en sınırlı düzeyde gerçekleşirken maliyet enflasyonu üst üste beşinci ay geriledi. Bu kısmi iyileşmelerin siparişlerde yeniden büyümeyle sonuçlanması durumunda, istihdamda süregelen artış trendi firmaların bu süreçte hazır olmasını sağlayacak.

Patrona dev kârlar işçiye işsizlik kaldı!

Türkiye'nin en büyük 500 kuruluşu açıklandı. Aralarında Antep'te yer alan şirketlerin de olduğu kimi fabrikalarda işçi kıyımı yaşandı. İşçiler, "İşler iyi giderken bize fazla para mı veriyorsunuz da işler durgun olunca mı bizi işten çıkarıyorsunuz?" diye sordu.

Mesut BAYLAV
Antep

Antep'te fabrikalarda işçi kıyımı başladı. Fabrikalarda toplu işten çıkarma haberleri gün geçtikçe artıyor. Kaplanser Halı, Merinos, Kartal Halı, Bade Halı, Kaplan Floor bu fabrikalardan bazıları. İşten çıkarmaların yaşandığı fabrikalardan bir kısmı aynı zamanda Türkiye'nin en büyük 500 kuruluşunun açıklandığı ISO 500'ün önceki gün açıklanan 2021 listesinde de yer alıyor. Merinos ve Kartal Halı bu fabrikalardan bazıları. İşten çıkarmaların olduğu fabrikalarda işçilere gerekçe olarak işlerin durgun oluşu gösteriliyor. Fabrikalarda işten çıkarılan işçiler ise, "İşler iyi giderken bize fazla para mı veriyorsunuz da işler durgun olunca hemen bizi işten çıkarıyorsunuz?" diye sordu.

ÖNCELİK TAZMİNATI AZ OLAN İŞÇİLERİ ÇIKARMAK

Kaplanser Halı'da işten çıkarılan bir işçi gazetemize konuştu. İşçi, "Benimle beraber 15'e yakın işçi çıkarıldığını duydum. Daha önce de çıkarıldı. Bir ay önce de çıkarıldı. Genel olarak parça parça toplu şekilde çıkarmalar oldu" dedi. Kendilerine işlerin durgun olduğunun söylendiğini ifade eden işçi, "Ellerinde liste var. Özellikle tazminatı az olanları çıkarıyorlar. Geçen ay da ücretlerden kesinti yaptılar. Bizi işten çıkardıklarında yöneticilere de söyledim: İşler iyi giderken bize fazla ücret mi veriyordunuz? En büyük kuruluşların içerisine girerken iyiydi de işçiler şimdi mi fazlalık oldu?" diye belirtti.

Merinos'ta çalışan ve hâlâ çalışmaya devam eden bir işçi ise son dönemde

Fotoğraf: Mesut Baylav/Evrensel

ANTEP'TE 33 FİRMA ISO 500'E GİRDİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunu açıkladı. 500 büyük şirket arasında başı 158 firma ile İstanbul Sanayi Odası çekerken, 41 kuruluşla Kocaeli Sanayi Odası ve 40 şirketle Ege Bölgesi Sanayi Odası izledi. Ankara Sanayi Odası ve Gaziantep Sanayi Odasından 33'er kuruluş listeye girerken, Kayseri Sanayi Oda-

sından 18, Bursa Ticaret ve Sanayi Odasından 16 şirket araştırmada kendine yer buldu. ISO 500'ün üretimden satışları son 13 yılın en yüksek büyümesi oldu ve yüzde 33.2 artışla 653 milyar TL'ye çıktı. ISO 500'ün ihracatı da ülkenin toplam ihracat artışını geçerek yüzde 17 büyüme ile 64.5 milyar dolara yükseldi.

150'ye yakın işçinin çıkarıldığını söyledi: "Aralarında eski ve yeni işçiler de var. Anlaşılabilir çıkanlar da oldu. Şu an fabrikada yıllık izni olanların yıllık izinleri kullanılıyor. Makineler yoğun çalışmıyor eskisi gibi. Mesela benim tezgahımda üç vardiya full çalışırdı. Ama şu an tek vardiya çalışıyor. Sektörde bir durgunluk var ve bunun faturası her zamanki gibi işçiye kesiliyor."

HAKKINI ARAYAN İŞÇİLERİ DE ÇIKARIYORLAR

Kartal Halı'da çalışırken geçtiğimiz günlerde işten çıkarılan bir işçi de halı fuarında fabrikaların iyi sipariş alamadığını gerekçesini duyduklarını belirterek, "Bildiğim kadarıyla halı fuarı oldu. Sipariş alamamışlar. Diğer fabrikalardan arkadaşlarla da görüştüm. Birçok fabrikada işten çıkarma devam edecek diyorlar. Küçülmeye muhabbeti. Bizim fabrikada 1200-

1300 kişi çalışıyordu. Tahminim 150 kişi çıkarıldı bizim fabrikada. Bayramdan önce başladı işten çıkarmalar. İşte 40 bir çıkarıldı 30 bir çıkarıldı vs." dedi. İşten çıkarmalarda geçmişte fabrikada hakkını arayan işçileri de çıkardıklarını söyleyen işçi, "Hakkını arayanı da çıkarıyorlar. Bu dönemler patronlar için temizlik dönemleri de oluyor. Yıllardır böyle. Her zaman ezilen taraftasın. İş olduğu zaman pazar demeden çalışıyoruz, işler biraz azaldığı zaman hemen bizi çıkarıyorlar" diye ifade etti. Bade Halı'da çalışırken işten çıkarılan bir işçi ise, "Çıkaracakları listede şimdilik 45 kişi vardı. 30'unu çıkardılar. Küçülmeye gittiklerini söylüyorlar. Ama diğer yandan da geçtiğimiz aylarda yaşanan iş bırakma eyleminde öne çıkan işçileri de çıkardılar. Bizzat vardiya ustasından da duydum bunu" dedi.

ENERJİ MALİYETLERİ SANAYİCİYİ ZORLUYOR

Manisa Ticaret ve Sanayi Odası (Manisa TSO) Mayıs ayı olağan meclis toplantısında konuşan MTSO Başkanı Mehmet Yılmaz, devam eden savaşın enerji maliyetlerini artırdığını bunun da her kesimi olumsuz etkilediğini ifade etti. Başkan Yılmaz ayrıca konut sahibi olmak isteyenler için açıklanan 3 paketin hem vandaşı hem de inşaat sektörünü memnun ettiğini ve bir nebze de olsa sektörün nefes aldığı söyledi.

Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Mayıs ayı Meclis Toplantısı, Meclis Üyelerinin katılımıyla Manisa TSO hizmet binasında gerçekleştirildi. Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı İsmet Türk başkanlığında gerçekleştirilen toplantıda, artan enerji maliyetlerinin iş dünyasına yarattığı olumsuzluklar değerlendirildi. Ayrıca Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı İsmet Türk ISO 500 Listesinde yer alan 24 Manisa firmasını tebrik ederek; "Manisa iş dünyası tüm zorluklara rağmen üretmeye devam ediyor. ISO 500 listesinde yer alan 24 firmamızı bu başarılarından dolayı kutlar inşallah önümüzdeki senelerde bu sayının artmasını temenni ediyorum" dedi.

"SAVAŞININ DEVAM ETMESİ ENERJİ MALİYETLERİNİ ARTTIRIYOR"

Toplantıda söz alan ve dünyada yaşanan ekonomik gelişmeler ile ilgili konuşan Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yılmaz; "Sayın arkadaşlarım, enflasyon gösterilerinde küresel ölçekte yaşanan ozulma gündem güne giderek daha fazla ön plana çıkarken, merkez bankalar artan enflasyon karşısında para politikalarında sıkılaştırmaya gitmektedir. Amerikan Merkez Bankası (FED), mayıs ayı başındaki toplantısında politika faizini 50 baz puan artırarak, %0,75- %1 aralığına yükselterek son 22 yılın en yüksek faiz artışını gerçekleştirdi. İngiltere Merkez Bankası (BOE) da faiz artırımlarına 25 baz puan ile devam etmiştir. Varlık alımlarına bu yılın üçüncü çeyreğinde son vereceğini açıklayan Avrupa Merkez Bankası (ECB)'nin de faiz artırımlarına bu yıl sona ermeden başlayabileceği değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, fiyatlardaki yükseliş karşısında atılan sıkılaştırma adımlarının ekonomik aktivite üzerinde baskı yaratarak stagflasyona neden olabileceği yönündeki endişeler de giderek artmaktadır. ABD ekonomisinin 2022 yılının ilk çeyreğinde beklentilerin aksine %1,4 daralmış olması bu görüşü desteklerken, Çin'deki artan karantina tedbirleri nedeniyle yaşanan tedarik sıkıntılarının sürmesi de stagflasyon kaygılarını pekiştirmektedir. Ayrıca, Ukrayna Rusya savaşının devam etmesi ve Rusya'ya yönelik yaptırımların petrol ambargosunu kapsayacak biçimde genişletilmesi de küresel büyüme beklentileri üzerinde sınırlayıcı etki yaratmaktadır. Bu ambargolar enerji maliyetlerindeki artışlara sebep olmaktadır. Bu çerçevede, uluslararası kuru-

luşların küresel büyüme beklentilerinde aşağı yönlü revizyona gittikleri görülmektedir. Nitekim, uluslararası para fonu IMF ve dünya bankası 2022 yılına ilişkin küresel büyüme tahminlerini sırasıyla %3,6 ve %3,2'ye indirmiştir. Bir başka kredi derecelendirme kuruluşu Moody's ise, yayımlanmış olduğu 2022-2023 yılı küresel makro ekonomik görünüm raporunun mayıs ayı güncelleme-sinde, 2022 yılına ilişkin büyüme tahminlerini gelişmiş ekonomiler için %2,6'ya, gelişmekte olan ekonomiler için %3,8'e indirmiştir" dedi.

"İNŞAAT SEKTÖRÜ BİR NEBZE OLSUN NEFES ALDI"

Sözlerine ülke ekonomisinde yaşanan gelişmelere değinerek devam eden Başkan Mehmet Yılmaz; "Sayın meclis üyelerimiz, gündeme dair önemli gelişmeler hakkında bilgilendirmede bulunacak olursak, bildiğiniz üzere geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından gerçekleştirilen kabine toplantısının ardından, yurt içinde konut üretimi ve satışlarına destek sağlanması amacıyla üç yeni paket

açımlandı. Buna göre birinci paket, ilk defa konut sahibi olacak vatandaşlara 2 milyon TL'ye kadar birinci el konut satın almaları için 10 yıla kadar vadeli ve aylık %0,99 faizli kredi imkanı getirildi. İkinci paket, birinci ve ikinci el konutları kapsamakta olup, değeri 2 milyon TL'ye kadar olan konutlar için de söz konusu tutarın en az yarısının 1 Nisan 2022'den önce açılmış döviz tevdiat hesaplarının bozularması veya fiziki altınların Merkez Bankası'na satılması şartıyla 10 yıla kadar vadeli aylık %0,89 faizli konut kredisi kullanılmasına yönünde. Bu paketin bir amacı da döviz ve altın varlıklarının Türk lirasına dönüşümünü teşvik etmektir. Üçüncü paket ise inşaat sektörüne yönelik olup, Mavis avı itibarıyla asgari %40'ta

tamamlanmış ve %50'si satılmamış inşaat projelerinin bir an önce tamamlanabilmesi için ayrılan 20 milyar TL'lik kaynaktır. Buna göre, bir yıl boyunca konut fiyatlarını internet sitelerinde duyurdukları fiyatta sabit tutma taahhüdü veren firmalar, belli bir rakama kadar ve 36 ay vadeyle bu finansmandan yararlanabilecek. Böylece inşaat halindeki projelerin hızla tamamlanarak kısa vadedeki konut arzının artmasını, böylece fiyatların dengeye gelmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, TOKİ'ye 30 milyar TL'lik finansman sağlanacağı da duyurulmuştur. Tüm bu gelişmeler inşaat sektörüne bir nebze olsun nefes aldiracaktır" dedi.

"SANAYİCİLERİMİZ İLE GURUR"

"DUYUYORUZ"

Sözlerinin son bölümünde ISO 500 listesinde yer alan firmalar hakkında açıklamalar yapan Başkan Mehmet Yılmaz; "Değerli meclis üyelerimiz, bugün, İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından, Türkiye'nin ilk 500 büyük sanayi kuruluşu araştırmasının 2021 yılı sonuçları açıklandı.

2021 Yılında ISO ilk 500 büyük sanayi kuruluşu sıralamasında Manisa'dan, toplam 24 firma yer aldı. Ülkemizin ekonomik büyümesine katkıda bulunan ve ilimizin gurur kaynağı olan firmalarımızı bir kez daha tebrik ediyorum. Manisa iş dünyası ülke ekonomimize verdiği katkılar ile bir kez daha gurur kaynağımız olmuştur" diyerek sözlerine son verdi. ■ ÖZCAN ÖZKAN

İmalat PMI, eşik değerinin altında

ISO Türkiye İmalat PMI, Mayıs'ta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde altı aya, yeni siparişlerde sekiz aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti.

24 AYA ULAŞTI

Kapasite genişletme çabalarının bir parçası olarak imalatçılar istihdamı artırmaya devam etti. İstihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmekle birlikte trend olarak 24 aya ulaştı. Mayıs'ta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Bu arada yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, stok seviyelerindeki artışı destekledi. Girdi stokları son

altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda kaydedildi. Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste beşinci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da önceki aya göre daha düşük seyretti. Tedarik zincirlerindeki aksamalar nisan ayına göre oldukça hafifledi ve böylece tedarikçi performansındaki bozulma Eylül 2020'den beri en ılımlı düzeyde ölçüldü.

ISO Türkiye Sektörel PMI mayıs ayı raporuna göre, anket kapsamında takip edilen 10

sektörün 7'si üretim artışı kaydetti ve bu sektörlerden üçü büyüme bölgesine geri döndü. En hızlı üretim artışları giyim ve deri ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Tekstil üretimi yatay seyrederken, makine ve metal ürünleri ile ana metal sektörlerinde yavaşlama kaydedildi. Benzer şekilde, sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişler artış gösterdi. Bu açıdan en güçlü performans giyim ve deri ürünleri sektöründe, en belirgin yavaşlama ise ana metal **sanayinde** izlendi. Dış talep tarafında belirgin zorluklar yaşandı ve ihracatın sadece üç sektörde artması dikkat çekti. İstihdamdaki iyileşme eğilimi mayısta genele yaygın bir şekilde devam etti. En hızlı artış makine ve metal ürünler sektöründe gerçekleşti. Talep koşullarındaki iyileşme belirtilerine bağlı olarak sektörlerin çoğunluğunda firmalar satın alma faaliyetlerini artırdı. Girdi alımlarını sürdüren imalatçılar, kimi iyileşme işaretlerine rağmen çoğu durumda teslimat gecikmeleri ile karşılaşmaya devam etti. Teslimat sürelerindeki en belirgin uzama elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi. Buna karşılık ağaç ve kağıt ürünleri ile ana metal sektörlerinde tedarikçi performansı iyileşti. Girdi maliyetleri enflasyonu birçok sektörde gevşeme kaydederken en düşük oranlı artış ana metal sektöründe gerçekleşti. En hızlı yükseliş ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü. Zayıflayan talep ve yavaşlayan girdi maliyetleri enflasyonun etkisiyle ana metal **sanayi** satış fiyatlarında en ılımlı artışın yaşandığı sektör oldu. Diğer sektörlerde nihai ürün fiyatları enflasyonu genellikle yüksek seviyesini korudu. Mayıs'ta sektörlerin yarısı nihai ürün fiyatlarını nisan ayına göre daha hızlı artırdı. (İHA)

Istanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından her yıl gerçekleştirilen **"Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2021"** araştırma sonuçları açıklandı. Buna göre **18 Kayseri Sanayi Odası** (KAYSO) üyesi firma yer aldı. **2020'de 15 KAYSO üyesi** yer almıştı. Temenni ederiz, daha yüksek rakamlara çıkarız. Ama unutmayalım **2018'de yine 18 KAYSO üyesi** vardı... Son altı yılın ortalaması ise **15,7...**

Genel baktığımızda; Son yıllarda sayısal olarak düşüş eğiliminde olmasına karşın en büyük pay **158** firma ile halen **Istanbul Sanayi Odası**'na ait (2016'da 180). **Istanbul'u 41** kuruluş ile **Kocaeli Sanayi Odası** ve **40** kuruluş ile **Ege Bölgesi Sanayi Odası** izliyor. Bunlara birinci lig de diyebiliriz.

Bu odalarımızın ardından ise **33'er** kuruluş ile **Ankara Sanayi Odası** ve **Gaziantep Sanayi Odası** geliyor. Bunlara da "ikinci lig" dersek haklılık yapmış olmayız.

18 kuruluş ile **Kayseri Sanayi Odası** ve **16** kuruluş ile de **Bursa Ticaret ve Sanayi Odası** takip ediyor. **Kahramanmaraş'ta** yükseliş var, **2021'de 13 üyeye** çıktı. **Adana 12**, **Denizli** ve **Manisa 10** kuruluşla girmiş listeye. Bunlar da üçüncü lig olabilir.

Bahkesir, Konya, Mersinve Sakarya 7 üye ile yerini alıyor.

En büyük kuruluşumuz **136,8 milyar** liralık satışlarıyla **Tüpraş** oldu.

67,3 milyar lira ile **Ford Otomotiv** ikinci sıradaki yerini korudu. Üçüncü sıraya **55,2 milyar** liralık üretimden satışlarıyla üç sıra birden yükselen **"Star Rafineri"** geldi. Dördüncü sırada **Toyota Otomotiv 46,2 milyar** liralık satışıyla yer aldı. Beşinci sıraya **38,7 milyar** liralık üretimden satışlarıyla **"İskenderun Demir ve Çelik"** oturdu.

"İlk 5" bunlar. **10.** sırada da **26,6 milyar** liralık üretimden satışlarıyla **"TOFAŞ"** yer buldu. **"İlk 10 büyük kuruluş"** arasında yer alan firmalar bir önceki yıla göre değişmezken sıralamalarda farklılıklar yaşandı.

Bence, araştırmanın can alıcı noktası şurası. Üretimde, **"katma değer"** yaratan **"yüksek teknoloji"** ürünü oranı ne? Bu, **2019'da yüzde 6,9, 2020'de yüzde 6,4** ve **2021'de yüzde 6,1** olmuş. **Kayseri** de durum bunun çok çok altında olduğunu sanıyorum. Eğri oturup doğru konuşalım. Bu oran **yüzde 25-30** bandına çıkamazsa, dünya ekonomisi liginde **"birinci sınıf"** ülkeler arasında yer alamayız.

İlk rakam 2021, ikinci rakam 2020 sıralamasını; üçüncü rakam 2021 yılı, yaklaşık, milyar TL olarak, **"üretimden net satışları"** göstermek üzere, **18** firmamız sıralaması (2021) şöyle:

Mega Metal (100, 124; 4,0); Kayseri Şeker (106,121; 3,9), **HES Kablo (107, 101; 3,9);** Haşcelik Kablo (109, 143; 3,9), **İstikbal Mobilya (Merkez) (206, 166; 2,3);** **YATAŞ (232, 201; 2,1, Boyçelik Metal 267, 301; 1,8);**

"İSO İLK 500" (2021)

Kadir DAYIOĞLU

dayioglu.kadir@gmail.com

Bellona Mobilya (Boyaş) (285, 196; 1,7); Sersim Dayanıklı Tüketim (304, 299; 1,7); Form Sünger (318,311; 1,6), **İsminin açıklanmaması istemeyen (325, -; tahmin 1,6);** FemaşMetal (340, 307; 1,5), **Şirikioğlu İplik (364, -; 1,4);** BoyteksTekstil (372, 304; 1,4), **Orta Anadolu (373, 397; 1,3);** ERBOSAN (388, 491; 1,3), **İpek Mobilya (466, -; 1,1)** ve **Coreal Alüminyum (466, -; 1,0)**

Emekli olduğum, elektrolitik bakır tel ve türevlerini üreten **Mega Metal**'de (eski Elbak), **"sahip"** ve **"anlayış"** yer değiştirdi önemli bir sıçrama yaptı... **Kayseri** liginin ilk sırasına oturdu. Aslında, **Mega**'da ki bu değişim incelemeye değer.

İSO İlk 500'de üretimden satışlar, **2020'deki 1,2 trilyon** lira olan seviyesinden, **yüzde 73,8**'lik artışla **2021** yılında **2 trilyon** lirayı geçti. Artışın yüksek olmasında **ihracattaki büyüme ile döviz kurları** ve **enflasyondaki hareketlenme** etkili oldu.

Kayseri/18'in "üretimler net satış" toplamı, yaklaşık, **37,4 milyar** lira. **2021"İlk 500"ün "üretimden net satışı"** toplamının **yüzde 1,87**'si kadar.

Bir de **Kayseri/18**'in toplamı ancak **İskenderun Demir Çelik**'in üretimi (**38,7 milyar TL**) kadar edebiliyor.

Kayseri/18'in **13'ü** ihracat yapmış. Toplamı da **1,2 milyar dolar**... **2021**'yılı **Kayseri** ihracatının üçte biri kadar. Bu, yeterli mi? Bilemiyorum. İhraç ürünlerinin niteliğini de... Bu konunun **KAYSO** ve **Ticaret Odası** tarafından irdelenmesinde yarar var. Tabii, ilgilerini çekerse.

Bir hatırlatma yapayım: Yüksek ihracat yapanlara baktığımızda, tamamına yakının, **"enerji"** ve **"emek"** yoğun, **"yükte ağır, paha da hafif"** üretim yaptıklarını görmekteyiz. Önemli bir **handikap** bu... **Kayseri** bu kısır döngünün içinden bir türlü çıkamadı.

2021'de ülke ihracatı **225 milyar dolar**. **"İSO İlk 500"**'ün ise **85,5 milyar dolar**. Genel in **yüzde 38**'i kadar. **Kayseri/13**'ün ihracatı ülkenin **yüzde 0,5**'i ve **"İSO 500"**'ün **yüzde 1,4**'ü. **Kayseri** toplamı (3,6 milyar dolar) ülkenin **yüzde 1,6**'sı...

Hemen hemen tüm konularda

Kayseri, ülkenin **yüzde 1,0-2,0** arasında bir yerde... Bu oran uzun yıllardır değişmiyor. Demem o ki; ülke rakamını biliyorsanız, bunu **yüzde 1,5**'unu alın **Kayseri**'yi bulursunuz. Büyük oranda yanılmazsınız... Bunun tersi de doğru. Neticede, bazı büyüklerimizin anlattığı **Kayseri**, **"uçan, kaçan"** olmayıp, ülkenin **"zekatı"** bile değil. **Kayseri**, bu tuzağa düştü, kurtulması çok zor...

İstihdama gelince; **Kayseri/18** içinden **12** firma bildirmiş istihdam rakamını. Neden tamamı değil? Bilmiyorum. Bildirenlere bakarsanız yaklaşık **17 bin kişi**. Bu da **757 bin kişi** olan **"İSO İlk 500"** istihdamının **yüzde 2,2**'sine karşılık geliyor. **Yataş, 3.221** kişi ile ilk sırada. Bunu **3.056** kişi ile **İstikbal** ve **2.688** kişi ile **Bellona** takip ediyor.

Benim ilk tespitlerim bunlar. **1968**'den beri yayınlanan adeta bir **sanayi** klasiği haline gelen bu çalışmandan, **Ülke** ve **Kayseri sanayisi** adına çıkartılacak çok önemli sonuçlar var. Mesela, **Kayseri** bir **"doktora"** konusu olabilir. Konu araştıranların dikkatine sunarım. Bir de **KAYSO** ve **Ticaret Odası**'nın, ciddi manada bir araştırma yaptırması, **Kayseri sanayisinin** röntgenini çıkartma bağlamında yerinde olur diye düşünüyorum.

Sanayicilerimiz başta olmak üzere üretim yapanlara, kurum ve kuruluş başarılar diliyorum, **"iyi ki de varsınız!"** diyorum.

MÜSİAD ISO ilk 500'de yükselen firmaları kutladı

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Karadeniz Ereğli Başkanı Abdülkadir Çınar, İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından 2021 yılındaki faaliyetlerine göre Türkiye'nin ilk 500 firması arasına giren üyeleri Tatmetal Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Çınar Boru Profil Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi tebrik etti.

MÜSİAD Karadeniz Ereğli Başkanı Abdülkadir Çınar, üyeleri Hayrettin Yavuz ile Akın Tatoğlu'nun firmaları Tatmetal Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ile aile şirketleri olan Çınar Boru Profil Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ISO tarafından 2021 yılındaki faaliyetlerine göre Türkiye'nin ilk 500 firması arasında yer almışından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Başkan Çınar konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada "Tatmetal Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Çınar Boru Profil Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bu günlere gelmesinde büyük emekleri olan yönetim kurulu başta olmak üzere tüm yönetici ve çalışanlarını tebrik ediyoruz. Her iki üye firmamızın bölgemiz ve ülkemiz ekonomisinin gelişmesinde ortaya koyduğu çabaların sonucu olarak

Türkiye'de ki ilk 500 sanayi kuruluşu arasında girme başarılarından dolayı tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz" dedi.

Çınar açıklamasında, Türkiye'de ki ilk 500 sanayi kuruluşu arasına giren ve bölgemizde faaliyet gösteren Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş., Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş. ile MÜSİAD Samsun üyesi olup Alaplı'da fabrikaları bulunan Erçal Fındık Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.'yi de tebrik ederken, ülkemizin gelişme ve kalkınması noktasında faaliyetlerine aralıksız devam eden iş dünyasının tüm temsilcilerine de çalışmalarında başarılar diledi. (İHA)

İbrahim OKUNMAMIŞ

Her zaman söylüyorum; "Antalya'da varsa yoksa turizm, örtü altı tarım derken bu kentin **sanayideki** katma değerlerini göz ardı ediyoruz" diye. Gözümüz rengi çok seviyor.

Antalya'nın hakkı gururu büyük firmamızın yaptığı dev yatırımlar maalesef renkli turizm sahnesinin perde arkasında kalıyor. Yılda birkaç kez onların başarısını konuşuyoruz. Aslında ne turizmden ne örtü altı tarımdan vazgeçemeyeceğimiz gibi **sanayi** yatırımları yapanlardan da vazgeçememiz mümkün değil.

İşte bu doğrulan göz önüne aldığımız zaman **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO)** açıkladığı Türkiye'nin 500 büyük **sanayi** kuruluşunu içinde yer alan 5 firmamız ön plana çıkıyor. 'Beşi bir yerde' diye tabir edebileceğimiz bu firmaların ba-

İLK 500'DE HAKLI GURUR

şında Antalya'nın dünyaya açılan kapı ve penceresi konusundaki ADOPEN var. İlk 500'ün içinde ilk sıralarda.

Firmaların 2021 yılı performanslarını baz alan rapora göre, Türkiye'nin en büyük 500 **sanayi** kuruluşundan 3'ü Antalya'da bulunuyor. Mustafa Sak'ın sahibi olduğu ADOPEN Plastik ve İnşaat **Sanayi** A.Ş., her yıl olduğu gibi bu yıl da listeye yerini aldı. Hem de basamakları atlayarak.

ADOPEN, üretimden satışlarda 13 sıra, net satışlarda ise 12 sıra birden yükselerek 500 büyük **sanayi** kuruluşu arasında 213'ncü olmayı başardı. ADOPEN, aktifte ise 147'nci sıraya oturdu. ANKUTSAN ve Yörüköçlü Süt ve Ürünleri San. Tic. AŞ'de listeye Antalya'dan giren diğer iki firma oldu. Merkezi başka yerde olup Antalya **OSB**'de üretim yapan 2 firmamız daha var.

Biri Namet Gıda San.ve Tic. A.Ş., diğeri ise İstanbul Gübre **Sanayii** A.Ş. İnanın bu başarı ile ne kadar övünsek, ne kadar gururlansalar az. Çünkü hepsi Antalya için elini taşın altına koyuyor. Pandemiye rağmen başarısını artıran ADOPEN sanırım elini taşın altına koyan kuruluşlar anlamında en iyi örnek olsa gerek. Yoksa ilk 500'de kalmak hayli zor olurdu.

ADOPEN AŞ'nin Yönetim Kurulu

Başkanı Mustafa Sak bu başarı ile ilgili, "Gururla büyütürüz, büyümeye devam edeceğiz. Ülkemiz için çalışıyoruz,

çalışacağız. Bu başarılarımızda çalışma arkadaşlarımızın ve iş ortaklarımızın başarısı vardır. Hep söylüyoruz, biz bir aileyiz. Özerlik katkılar için çalışma arkadaşlarımız ve iş ortaklarımıza teşekkür ediyor ve gurur duyuyoruz" açıklaması ile benim yazdıklarımı doğrulamış oldu.

Umurum bu başarı örnek alınır ve ilk 500'de 5 yerine çift haneli rakamlara yükselen firma sayısını götürürüz.

ŞİMARIKLIĞIN CEZASI OLMALI

Geçen hafta sonunda Antalya'nın

Kaş ve Finike ilçelerinde yağlı güreş heyecanı yaşandı. Çayırda onlarca pehlivan kol bağlayıp şanlı serefle güreşmenin gayreti içinde oldu. Ancak Finike'deki güreşlere 'Şimarıklık' gölge düşürdü. Kendi her çıktığı er meydanının sahibi hatta 'Survivor'da zanneden bir güreşçimiz vardı. Yakışmayan hareketler vs. vs.

Orhan Okulu ile İsmail Balan arasındaki güreşte yaşandı istenmeyen olaylar. Kendini hala 'Survivor'da zanneden Balaban, rakibi-

nin gözüne elini sokup, suratına resmen vurdu.

Hem binlerce güreş severin hem de televizyonlarda milyonlarca izleyicinin önünde. Göstere göstere. Kendini ne zannettiye o an. Ruh haline bilemem ama bana göre ŞİMARIKLIK.

Kule hakemlerinin yaptığı değerlendirmeler sonunda İsmail Balaban KIRMIZI KART gördü. Buna rağmen yaptığı hareket ve takındığı tavrı bir pehlivane hiç ama hiç yakışmadı.

Yağlı güreşin örf ve adetleri, kendine özgü dili, yüzyıllara uzanan tarihi ve rakibe saygı kültürü yerle bir edildi. Hem de kendini hala 'Survivor Şampiyonu' zanneden biri tarafından.

İşte bu nedenlerle gösterilen KIRMIZI KART'ın cezası basit olmalı. Öyle bir mütasabaka ile geçiştirilmemeli. Tarihi Kırkpınar öncesi örnek bir ceza teşkil etmeli ki kimse bir daha böyle bir işe tevessül etmesin.

Çünkü ŞİMARIKLIK maa-zallah örnek alınırsa dualı çayırın sonunu Allah hayretleye.

KARAVAN SORUNU

Antalya'da bir türlü bitmek bilmeyen bir sorunda karavan kampları. Konyaaltı sahil bandında her dönem sayıları giderek artıyor. İsteyen istediği yeri işgal ediyor. Kimse sesini çıkartmıyor.

Karavan kampları nedeniyle bölgede milyonlarca lira verip mülk alanlar oldukça rahatsız. Gecesi ayrı bir dert gündüzü başka bir dert. Gece gürlüğü gündüz istenmeyen görüntü.

Yani anlayacağınız dert bir değil elvan elvan. İşte bu duruma yüksek perdeden ilk itiraz Antalya **Sanayici** ve İşadamları Derneği Başkanı Akın Akıncı'dan geldi.

Akıncı, yaşanan sıkıntıyı sosyal medya hesabından, "Boğaçayı kenarında karavan istilası... Karşısında konutlar var, çok mu zor engellemek? Vatandaşları Derneği duyurdu. Gereği tümleleri duyurdu.

Gereği yapılmı bilemem ama bu kangren haline gelen sorun şehri saracak gibi.

BİTMEYEN BİR ÇİLE

Antalya'nın Konyaaltı ilçesinde yaşayanların çilesi saymakla bitmez. Bunlardan biri de eski Mini City yakınındaki kanal. Her daim içinde su bulunur ama sudan çok pislik görünür.

Çirkin görüntüsünden çok etrafa yaydığı koku rahatsız eder insanları. Hele hele havalar ısınmaya başladığı andan itibaren brakin etrafından geçmeyi o

bölgede yaşayanlara "İlallah" dedirir.

Kimisi sorumluluğun Antalya Büyükşehir Belediyesi'nde kimisi de Konyaaltı Belediyesi'nde olduğunu düşünüp defalarca iki kurumada şikayette bulunurlar ama sonuç hep beyhude.

Çünkü çileyi çeken onlar değil vatandaşlar, umurlarında bile değil. Zaman zaman gös-

termelik bir temizlik yapılsa da o kanal ve çevresi sivrisinekten geçilmez.

Velhasıl velkelam bu çile biteceğe benzemiyor. Ya sızma olacaklar ya ölecekler ya da kokuyu çekecekler. Yahü, en azından yaz sezonunda temizlense insanlar buna bile razı.

Hadi bir el atın şuraya.

GAZİANTEP BÜYÜYOR, FİRMALAR SÖZ SAHİBİ OLUYOR

Önceki gün **İstanbul Sanayi Odası**'nın ilk 500 şirketi açıklaması sonrasında bizleri gururlandıran, bizleri yakından ilgilendiren bir detay ortaya çıktı. Türkiye'de 81 il arasında Gaziantep **sanayisinin** ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıktı. **İSO 500** şirket arasında Gaziantep'ten tam tamına 33 firmanın olması bizleri gururlandırırken, bununla birlikte Gaziantep'in her sektörde olduğu gibi yükselişini devam ettirdiği görüldü.

Bugün 81 il arasında en fazla **İSO 500**'e giren bir şehir olarak Gaziantep gerçekten alkışı bir kez daha hak etti. Bu şirketler arasında bulunan firmalarımızı, yöneticilerini, çalışanlarını yürekten kutluyorum. İnanıyorum ki, Gaziantep büyüdükçe gelişecek ve geliştikçe adından daha çok bahsettirecektir.. **İSO 500** gururu haklı olarak yaşamaya devam diyorum...

Kocaeli'ye faydası olmayan şirketler!

İSO'nun (İstanbul Sanayi Odası) açıkladığı 500 şirket listesinde kimilerine göre 41, kimilerine göre 84 Kocaeli'de faaliyet gösteriyor. Her yıl ilk iki sırayı paylaşan TÜPRAŞ ve FORD Kocaeli'de üretiyor ama vergilerini İstanbul'a yatırıyor. Türkiye'nin en büyüğü TÜPRAŞ, ikincisi FORD'un da aralarında olduğu 84 şirket Kocaeli'de kazanmalarına rağmen eğitime ve spora destek olmuyorlar. Vakıfları aracılığıyla okul yaptırmak ve Kocaelispor'a yardım ederken elleri titriyor!

GTÜ'de Aracı'dan gençlere mesaj

Galip ATAMAN

Köşe yazısı 5. sayfada

Galip
ATAMANgalipotom47@gmail.com
galipotom47@sanayide.com.tr

Gezbe Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muhammed Hasan Aslan'ın üniversite-sanayi işbirliğini yakından takip ediyorum. Son zamanlarda akademik başarının yanı sıra yerel basın başta olmak üzere sivil toplum örgütleri ve kamu kurumlarıyla olan olumlu ilişkilerini dikkatimi çekiyor.

Gezbe Teknik Üniversitesinin her alanda ilk 10'da gösterilmesinin tesadüf olmadığını yakından gözlemliyorum. Dün, Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından geleneksel olarak her yıl düzenlenen GTÜ Lisansüstü Araştırmalar Sempozyumunun 6'ncısı GTÜ'nün sanayicilerle öğrencileri buluşturması açısından önemsiyorum. 2 gün sürecek sempozyumda lisansüstü öğrencilerin tez konularıyla bilimsel araştırma proje çalışmalarını özel sektör ve kamu kurum temsilcileriyle aynı ortamda paylaşılmasının tarafların yararına olduğunu düşünüyorum. Akademik ve sektörel işbirliğinin geliştirilmesi açısından yararlı bulduğum GEBKİM OSB Yönetim Kurulu Başkanı Vefa İbrahim Aracı'nın konuşarak katıldığı sempozyumda, kitaplarda yazılı olmayan anlattıkları gençler kadar hocaları da etkilediğini tahmin ediyorum.

GTÜ'de, Aracı'dan gençlere kimya dersi

Üniversite-Sanayi işbirliğinin tek tarafı olmaya çağını savunan sevgili İbrahim Aracı'nın "Üniversiteler her fırsatta sanayicinin kapısını çalarak işbirliği yapmaya zorlayacak" sözü sanırım Rektör Muhammed Hocanın işini kolaylaştırmıştır. Koruma Klor Alkali Sanayi AŞ'nin Hatay ve Denizli'deki tesislerine turistik değil bilginin paylaşılacağı gezi önerisine en çok lisans mezunları sevinmiştir. Kimya sektöründe aldığı kararlar, yaptığı tesisler, hayata geçirdiği projeler ve ihracatta ilk sıra-

ya oturmasıyla yalnız Türkiye'de değil dünyada da tanınırlığını arttırdı. Sempozyumda, "Türkiye'de ve dünyada otomotivden tekstile kadar her alanda kimya var. Önce kimyayı seveceğiz ve sevdireceğiz. Sonra da kullanırken dozunu olması gereken şekilde kullanarak korkmadan kullanacağız" cümlesini gençler yaşamları boyunca unutmayacaktır. Üniversite-Sanayi işbirliğinde vakitini ve nakdini gençler için ayıran Vefa İbrahim Aracı gibi sanayici, iş insanlarına ihtiyaç var.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) geleneksel ilk 500 şirketi açıkladı. İstanbul gazetelerinde 2021 yılı ilk 500 sanayici listesi çarşaf çarşaf yayımlandı. Yerel gazete ve haber sitelerinde genel olarak başlık, "İlk 500'e KSO'ya bağlı 41, Kocaeli'de faaliyet gösteren 84 firma girdi". Pandemiye üretimin ve tüketimin azalmasına, Türk lirasındaki değer kaybına, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişe rağmen katma değerli istihdam yaratarak İSO 500'e girmeyi başaran kuruluşları kutluyorum. İSO araştırma sonucuna göre, İstanbul Sanayi Odası 158 firma ile birinci, Kocaeli Sanayi Odası 41 kuruluşla ikinci. Her yıl olduğu gibi 2021'de de TÜPRAŞ birinci, FORD ikinci. Kocaeli Sanayi Odası Başkanı (KSO) Ayhan Zeytinoglu, 500 şirketin en büyüğü TÜPRAŞ ve FORD'un Kocaeli'de olması, KSO'nun iller sıralamasında ikinci olmasıyla övünüyor. Ama TÜPRAŞ ve FORD başta olmak üzere Kocaeli'de faaliyet gösteren firmalar vergilerini başka illere ödediklerinden merkezi bütçeden alacağımız pay azalıyor. Bir başka deyişle, Kocaeli vergi gelirinde ilk sırada olmasına rağmen Türkiye gayrisafi yurtiçi hasıladaki payı ortalamasının çok çok altında kalıyor. Fabrikaları Kocaeli'de olan ama vergilerini başka

Kocaeli'ye faydası olmayan şirketler!

illere ödeyen sadece TÜPRAŞ ve FORD değil. Kocaeli'nin merkezi bütçeden alacağı payın azalmasına neden olan diğer dev kuruluşlar arasında Çolakoğlu Metalurji, Yücel Boru ve Profil, Assan Alüminyum, Hyundai, Hayat Kimya, Brisa Sabancı Lastik, Sarkuysan Elektronik, Enerjisa, Kroman Çelik, Federal Mogul gibi firmalar da var. Bu arada Denizli, Hatay, Adana'da tesisleri bulunmasına rağmen vergisini genel merkezin bulunduğu Kocaeli'de yatıran Koruma Klor Alkali Sanayi AŞ sahibi Vefa İbrahim Aracı'nın duyarlılığını unutmamak lazım. Değerli okurlar, Dev firmaların vergilerini genel müdürlüklerinin bulunduğu illere ödemeleri nedeniyle Kocaeli'nin merkezi bütçeden alacağı pay azaldığı doğru. Bir başka doğru da, genel müdürlükleri başka illerde olması nedeniyle gelir vergisini başka illere ödeyen şirketler KDV ve gümrük gelirlerini Kocaeli'de ödüyorlar. Konunun uzmanlarıyla konuştuğumda aldığım cevap, "Galip Bey, Kocaeli'deki firmalar vergilerini genel müdürlüklerinin bulunduğu illere ödemesi ilk bakışta olumsuz gibi görünebilir. Hatta bu firmaların genel müdürlüklerini Kocaeli'ye getirme-

leri konusunda baskı yapılması istenebilir. Ama Kocaeli'nin KDV ve gümrük vergisi kazancının gelir vergisinden daha iyi olduğunu söyleyebiliriz" oldu. Uzman dostum çok daha ilginç bir bilgiyi paylaşıyor, "Her yıl İSO geleneksel ilk 500 şirket sıralamasında ikinci sırada yer alan FORD Otosan, genel merkezini Kocaeli'ye taşırsa Kocaeli'nin kaybı çok daha büyük olur" dedi. Değerli dostum, Ford Otosan gibi yüksek miktarda vergi iadesi alan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye AŞ genel merkezinin Sakarya'da olması nedeniyle gelir kaybına uğradığını söyledi. Sakaryalıların yıllardır Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye AŞ genel merkezinin İstanbul'a taşınması için çıldırdıkları ama başarılı olmadıklarını anlattı. EĞİTİM VE SPOR İSO 500'e girmeyi başaran sanayicilerin yarattıkları istihdam, kazandırdıkları katma değer nedeniyle takdiri de övgüyle de fazlasıyla hak ediyorlar. Ama vakıfları aracılığıyla Kocaeli'ne toplumsal sosyal sorumluluk projeleri konusunda çok cimri-ler. Okul yapmadıkları gibi Kocaelispor'a da sahip çık-

miyorlar. İSO 500 şirket sıralamasında birinci olan TÜPRAŞ, yıllardır okul ve derslik yapmıyor, şirket bünyesinde verdiği eğitimlerle yetiniyor. Sabancı ailesinin kurduğu Hacı Ömer Sabancı Vakfı, çeyrek asırdır eğitime, spora tek kuruluş harcamadı. Nasıl olduysa Alikahya'daki okulun bahçesine atölye yapma kararı aldı, Sabancı Kültür Merkezinin onarımını üstlendi. Eğitime katkı verenler ise okul bahçelerine şirketlerin adları yazılı büyük boy panolarını dikerek reklamlarını yapıyorlar. Yıllarca kapısını çalmadıkları okullarda Milangaz Hacer Demirören MTAL bahçesinde fırtınadan devrilen bilmem kaç tonluk totem devrilmesi sonrası okul akıllarına geliyor. Körfezi, denizi, doğayı, havayı kirlenmekte yarışan sanayiciler eğitime ve spora yatırım yaparken elleri titriyor. Ama İbrahim, Kemal, Zümran ve Ayşe Aracı kardeşler "Anamıza, babamıza ve ailemize ait ne varsa devletimize vakfetmeye devam edeceğiz" diyerek okullar, hastaneler, camiler yapıyor. Ama hiç birisinin tabelasına sahibi oldukları "Koruma Şirketler Grubu" adını yazdırmıyorlar. Aile büyüklelerini adını vererek hayırlı evlat olduklarını göstererek topluma örnek oluyorlar.

TÜRKİYE İMALAT PMI MAYIS'TA 49,2 OLDU

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI Mayıs'ta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde altı aya, yeni siparişlerde sekiz aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti. Kapasite genişletme çabalarının bir parçası olarak imalatçıların istihdamı artırmaya devam etti. İstihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmekle birlikte trend olarak 24 aya ulaştı. Mayıs'ta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Bu arada yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, stok seviyelerindeki artış destekledi. Girdi stokları son altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda kaydedildi. Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında

da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste beşinci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da önceki aya göre daha düşük seyretti. Tedarik zincirlerindeki aksamalar nisan ayına göre oldukça hafifledi ve böylece tedarikçi performansındaki bozulma Eylül 2020'den beri en ılımlı düzeyde ölçüldü.

Istanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI mayıs ayı raporuna göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün yedisi üretim artışı kaydetti ve bu sektörlerden üçü büyüme bölgesine geri döndü. En hızlı üretim artışları giyim ve deri ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Tekstil üretimi yatay seyrederken, makine ve metal ürünleri ile ana metal sektörlerinde yavaşlama kaydedildi. Benzer şekilde, sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişler artış gösterdi. Bu açıdan en güçlü performans giyim ve deri ürünleri sektöründe, en belirgin yavaşlama ise ana metal **sana-yinde** izlendi. Dış talep tarafında belirgin zorluklar yaşandı ve ihracatın sa-

dece üç sektörde artması dikkat çekti. İstihdamdaki iyileşme eğilimi mayısta genele yaygın bir şekilde devam etti. En hızlı artış makine ve metal ürünler sektöründe gerçekleşti. Talep koşullarındaki iyileşme belirtilerine bağlı olarak sektörlerin çoğunluğunda firmalar satın alma faaliyetlerini artırdı. Girdi alımlarını sürdüren imalatçılar, kimi iyileşme işaretlerine rağmen çoğu durumda teslimat gecikmeleri ile karşılaşmaya devam etti. Teslimat süreçlerindeki en belirgin uzama elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi. Buna karşılık ağaç ve kağıt ürünleri ile ana metal sektörlerinde tedarikçi performansı iyileşti. Girdi maliyetleri enflasyonu birçok sektörde gevşeme kaydederken en düşük oranlı artış ana metal sektöründe gerçekleşti. En hızlı yükseliş ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü. Zayıflayan talep ve yavaşlayan girdi maliyetleri enflasyonunun etkisiyle ana metal **sana-yi** satış fiyatlarında en ılımlı artışın yaşandığı sektör oldu. Diğer sektörlerde nihai ürün fiyatları enflasyonu genellikle yüksek seviyesini korudu. Mayıs'ta sektörlerin yarısı nihai ürün fiyatlarını nisan ayına göre daha hızlı artırdı. (İHA)

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu açıklandı

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun belirlendiği araştırma sonuçları İstanbul Sanayi Odası ev sahipliğinde düzenlenen basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı. Toplantıda konuşan ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Pandeminin etkisini hayatımızın kılcal damarlarına kadar ulaştığını belirterek, "ISO 500'ün açıklama takviminde de hissetmiştik. Son yıllarda takvimini büyük emeklerle önce Haziran'a sonra Mayıs'a çektiğimiz ISO 500'ü 2020'de pandemi koşulları nedeniyle Temmuz ayında yayımlayabilmıştık. Neyse ki geçen yıl yine büyük bir emek ve çaba ile ISO 500'ü Mayıs ayında açıklayabildik. Bu yıl da yine geleneğimizi bozmayarak Mayıs takviminde kalmayı sürdürdük" dedi. Pandeminin etkisi ile ilgili konuşan Bahçivan, "Pandeminin en ağır geçen ilk yılında, dünyada birçok endüstride üretim önemli ölçüde gerilemişti. Enerji kullanımı ve lojistik durmuş, tedarik sorunları had safhaya çıkmıştı. Bu süreç büyüme rakamlarında da kendini göstermiş ve dünya ekonomisi yüzde 3,1 daralmıştı. Fakat bu daralmayı

2021 yılında yüzde 6,1 ile hızlı bir toparlanma izledi. Bu büyüme, talepteki güçlü artış ile gerçekleşirken artan tedarik sorunları uzun bir aradan sonra yüksek enflasyonu dünya ekonomisinin gündemine taşıdı. Yaşanan enflasyonun yanı sıra Covid-19 salgınının oluşturduğu derin travmalar, büyümenin kapsayıcılığını sınırlarken ülkeler ve sosyal gruplar arasında var olan dengesizlikleri daha da artırdı" diye konuştu. ISO 500'de üretimden satışlar verilerine değinen Bahçivan, "2020'deki 1,2 trilyon lira olan seviyesinden, yüzde 73,8'lik artışla 2021 yılında 2 trilyon lirayı geçti. Artışın yüksek olmasında ihracattaki güçlü büyüme ile döviz kurları ve enflasyondaki hareketlenme etkili oldu. Geçmiş dönemlerle kıyaslandığında, ISO 500'ün üretimden satışlarında bundan daha yüksek oranlı

artışların son olarak 1992-1997 dönemindeki yüksek enflasyon ortamında gerçekleştiği görülüyor. Söz konusu dönemde ISO 500'ün üretimden satışlarının yıllık artış oranları o yıllarda da yüzde 78 ile yüzde 112 aralığında seyretmişti.

2021 yılı büyümesinde ihracatın ne kadar güçlü ivme oluşturduğunu vurgu yapan Bahçivan, "Küresel ticaretteki canlanma ve Türkiye'ye yönelik ilave tedarik talebi sonucu Türkiye'nin 2021 yılı ihracatı yüzde 32,8 oranında artarak 225 milyar doları aştı. Aynı yılda ISO 500'ün ihracatı da yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaştı. Görüldüğü üzere ISO 500'ün ihracat artışı, Türkiye genelinin 1,1 puan üzerinde gerçekleşti.

Böylece hem Türkiye hem de ISO 500 ihracatı tarihsel rekor kırdı" ifadelerini kullandı. (İHA)

Türkiye imalat PMI 49,2 oldu

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, mayısta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI Mayıs'ta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde altı aya, yeni siparişlerde sekiz aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti. Kapasite genişletme çabalarının bir parçası olarak imalatçılar istihdamı artırmaya devam etti. İstihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmekle birlikte trend olarak 24 aya ulaştı. Mayısta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Bu arada yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, stok seviyelerindeki artış destekledi. Girdi stokları son altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda kaydedildi.

Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste beşinci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da önceki aya göre daha düşük seyretti.

Tedarik zincirlerindeki aksamalar nisan ayına göre oldukça hafifledi ve böylece tedarikçi performansındaki bozulma Eylül 2020'den

beri en ılımlı düzeyde ölçüldü. Takip edilen 10 sektörün yedisinde üretim arttı

Istanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI mayıs ayı raporuna göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün yedisi üretim artışı kaydetti ve bu sektörlerden üçü büyüme bölgesine geri döndü. En hızlı üretim artışları giyim ve deri ürünleri ile metalik olmayan mineral ürünler sektörlerinde gerçekleşti. Tekstil üretimi yatay seyrederken, makine ve metal ürünleri ile ana metal sektörlerinde yavaşlama kaydedildi. Benzer şekilde, sektörlerin çoğunluğunda yeni siparişler artış gösterdi. Bu açıdan en güçlü performans giyim ve deri ürünleri sektöründe, en belirgin yavaşlama ise ana metal **sanayinde** izlendi. Dış talep tarafında belirgin zorluklar yaşandı ve ihracatın sadece üç sektörde artması dikkat çekti. İstihdamdaki iyileşme eğilimi mayısta genele yaygın bir şekilde devam etti. En hızlı artış makine ve metal ürünler sektöründe gerçekleşti. Talep koşullarındaki iyileşme belirtilerine bağlı olarak sektörlerin çoğunluğunda firmalar satın alma faaliyetlerini artırdı.

Girdi alımlarını sürdüren imalatçılar, kimi iyileşme işaretlerine rağmen çoğu durumda teslimat gecikmeleri ile karşılaşmaya devam etti. Teslimat sürelerindeki en belirgin uzama elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe kaydedildi. Buna karşılık ağaç ve kağıt ürünleri ile ana metal sektörlerinde tedarikçi performansı iyileşti. Girdi maliyetleri enflasyonu birçok sektörde gevşeme kaydederken en düşük oranlı artış ana metal sektöründe gerçekleşti. En hızlı yükseliş ise metalik olmayan mineral ürünlerde ölçüldü. Zayıflayan talep ve yavaşlayan girdi maliyetleri enflasyonunun etkisiyle ana metal **sanayi** satış fiyatlarında en ılımlı artışın yaşandığı sektör oldu. Diğer sektörlerde nihai ürün fiyatları enflasyonu genellikle yüksek seviyesini korudu. Mayısta sektörlerin yarısı nihai ürün fiyatlarını nisan ayına göre daha hızlı artırdı. **iha**

TÜRKİYE GÜNDEMİ

TÜRKİYE'DE CORONA VİRÜSTEN CAN KAYBI 4 ARTARAK 98 BİN 961 OLDU
Türkiye'de son 24 saate 4 kişi hayatını kaybederken, toplam can kaybı 98.961, günlük vaka sayısı 975 oldu.

DIŞİŞLERİ BAKANI ÇAVUŞOĞLU: KARADENİZ'DE GÜVENLİK KORIDORU AÇILMASINI GÖRÜŞMEK ÜZERE LAVROV 8 HAZİRAN'DA GELECEK

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Rus mevkidaşı Sergey Lavrov'un Karadeniz'de buğday meselesini de kapsayan bir güvenlik koridorunun açılması konusunu görüşmek üzere 8 Haziran'da Türkiye'ye geleceğini açıkladı.

ELEKTRİK VE DOĞALGAZ FİYATLARINA ZAM
Doğalgazda fiyatlar konutta yüzde 30, sanayide yüzde 10 arttı. Sanayi ve ticarethanelerde kullanılan elektrige yüzde 25, konut ve tarımsal faaliyetlerde kullanılan elektrige ise yüzde 15 zam geldi.

TÜRKİYE İLK ÇEYREKTE YÜZDE 7,3 BÜYÜDÜ
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ilk çeyreğe ilişkin milli gelir istatistiklerini yayımladı. Veriler Türkiye ekonomisinin ilk çeyrekte yıllık bazda yüzde 7,3 büyüdüğünü gösterdi

DIŞ TİCARET, NİSANDA 6,6 MİLYAR DOLAR AÇIK VERDİ
Türkiye ekonomisinin ihracatı 2022 yılı Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,6 artarak 23 milyar 368 milyon dolar, ithalat yüzde 35 artarak 29 milyar 480 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda yüzde 98,5 artışla 6,11 milyar dolar olarak gerçekleşti.

TÜFE ÜSTÜ ARTIŞ YAPANA KANUNU YAPTIRIM
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Cumhurbaşkanı'nın 24 Ağustos ayında açıklanacağı proje ile 81 ilde vatandaşların ev sahibi olacağı çalışmaları başlatılacağını belirtti. Kurum, TÜFE üzerindeki kira artışlarına da kanuni yaptırım uygulanacağını bildirdi.

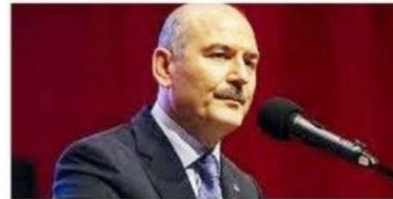

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU TÜPRAS
İSÖ Yönetim Kurulu Başkanı **Erdoğan Bahçeli** tarafından 54.50 açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"na göre, 2021 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluş 136 milyar 793 milyon TL TÜPRAS (Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.) oldu.

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN'DAN NARGİLEYLE MÜCADELE SİNYALİ

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, "Nargile sigaradan daha az zararlı değil çok daha fazla zararı var. Bu zarardan milletimizi kurtarmaya yönelik de bazı hazırlıklar yapıyoruz." dedi.

BAKAN SOYLU: TİP MİLLETVEKİLLERİ HAKKINDA SUÇ DUYURUSUNDA BULUNUYORUZ, MÜDAHALE EDEN POLİSLERİ ÖDÜLLENDİRİYORUZ

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Gezi eylemlerinin 9. yılı dolayısıyla İstanbul'daki Boğaziçi Köprüsü'ne "Her yer direnis, her yer Taksim" yazılı pankart asan TİP milletvekilleri hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını, milletvekillerine müdahale eden polisleri ise ödüllendireceklerini açıkladı.

KILIÇDAROĞLU'NA LİNCİ GİRİŞİMİ DAVASINDA KARAR

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na yönelik Çubuk'taki linc girişimi davasında karar çıktı. Mahkeme, Kılıçdaroğlu'na yumruk atan Osman Sarıgün'e "basit yaralamadan" 2 yıl 1 ay hapis cezası verildi, hükmün açıklanması geri bırakıldı. CHP Grup Başkanvekili Engin Özkoç, karara "Sonuç tam bir komedi" diyerek tepki gösterdi.

CANAN KAFTANCIOĞLU SERBEST BIRAKILDI
CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, infaz işlemleri tamamlandıktan sonra cezası 5 yıldan az olduğu için denetimli serbestlik hükümleri gereğince serbest bırakıldı. Kaftancıoğlu cezaevi çıkışında, "Kötü sisteme mahkûm edilen bütün insanlar için hep beraber çalışmaya devam." dedi.

BULDAN: ROJAVA'DAN SİZE UKRAYNA HİKAYESİ ÇIKMAZ
HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, partisinin grup toplantısında olası Suriye operasyonuna ilişkin, "Enflasyon ve dolar fırlayınca hadi Suriye'ye saldıralım, belki paçayı kurtarırız diyorlar. Demokratik yönetimin insanı bozabilir miyiz, bölgeyi Kürtlerden arındırarak İSİD'e koridor oluşturabilir miyiz diye bir caba içindeler. Rojava'dan size Ukrayna hikayesi çıkmaz." ifadelerini kullandı.

BAHÇELİ: YENİ BİR SINIR ÖTESİ VE EZİCİ HAREKAT MECBURİ HALE GELMİŞTİR

Partisinin grup toplantısında konuşan MHP lideri Devlet Bahçeli, "Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı ve Bahar Kalkanı hareket bölgelerine yönelik terör eylemlerinde bir artış gözlemlenmektedir. Bu çerçevede yeni bir sınır ötesi ve ezici hareket mecburi hale gelmiştir." dedi.

DÜNYA GENELİNDE KOVİD-19 VAKALARI 532 MİLYONU GEÇTİ
Yeni tip koronavirüs görülen ülke ve bölgelerdeki vakalara ilişkin verilerin derlendiği "Worldometer" internet sitesine göre, dünya genelinde Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı 6 milyon 313 bin 584'e vaka sayısı 532 milyon 656 bin 687'ye ulaştı.

AIHM, AF ÖRGÜTÜ ONURSAL BAŞKANI KILIÇ DAVASINDA TÜRKİYE'Yİ HAKSIZ BULDU

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2017 yılında tutuklanan Af Örgütü Onursal Başkanı Taner Kılıç'ın yaptığı hak ihlal başvurusunda Türkiye'yi haksız buldu. AIHM, Türkiye'nin Kılıç'a 8 bin 500 euro maddi, 16 bin euro manevi ve 10 bin euro mahkeme giderleri olmak üzere 24 bin 500 euro ödemesine karar verdi.

Türkiye İmalat PMI Mayıs'ta 49,2 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mayıs 2022 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI Mayıs'ta bir önceki aya göre yatay seyrederek 49,2 düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden durağan seyir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. »**iHA**

Gıda ürünleri imalatı sekiz ay sonra toparladı

Dünyada enflasyon rekoru kırılıyor. İstanbul'un enflasyonu da 24 yılın zirvesinde oluştu. Dünya Bankası 'açlık krizi' uyarısı yaptı. Türkiye'de ise gıda ve giyimde üretim toparlandı. Üreticiler, girdi maliyetlerinin hafiflediğini bildirdi

EKONOMİ SERVİSİ

AVRUPA'da rekor kıran enflasyon verileri, AB'nin Rusya'ya petrol ambargosu için aldıkları ortak kararı açıklaması ve Çin'de ekonomik kısıtlamaların kalkmasının emtia fiyatları üzerinde yarattığı etki ve OPEC'ten petroldeki ateşi alacak bir açıklama gelmemesi enflasyonist endişeleri körükliyor. Avro Bölgesi'nde enflasyon mayıs ayında beklentilerini aşarak yüzde 8.1 yükseldi. Türkiye'de mayıs enflasyonu bugün açıklanacak. **İstanbul Ticaret Odası** (ITO) tarafından açıklanan İstanbul'un enflasyonu ise mayısta yüzde 87.35 ile son 24 yılın zirvesine yükseldi. Bütün dünyada enflasyonist etkilerin yanında gıda teminindeki zorluklar dikkat çekiyor. Türkiye'de bu yıl rekoltenin artması beklendiğinden herhangi bir arz krizi ön görülmesi de 21. Forum İstanbul etkinliğinde konuşan Dünya Bankası Başekonomisti ve Beklentiler Grubu Direktörü Ayhan Köse, emtia fiyatlarındaki rekor artışlara dikkat çekerek, "Bu-

günlerde birçok ülkede bir açlık krizi olabileceği tehlikesi üzerinde duruyoruz." mesajı verdi.

AVRUPA'DAKİ YAVAŞLAMA SİPARİŞLERE HIZ KESTİRDİ

Türkiye'de ise aylardır endişe izlenen bir veri vardı. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)**

Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinde gıda ürünleri **PMI endeksi** Eylül 2021'den bu yana 50 eşik

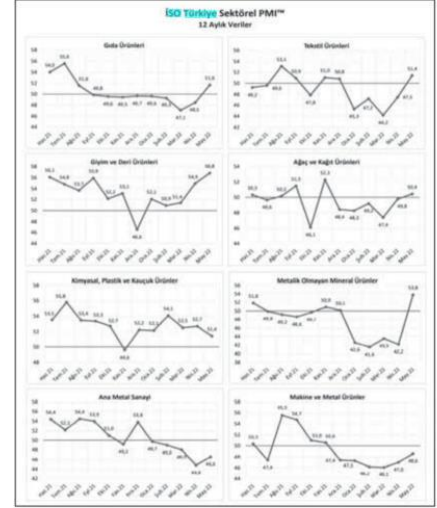
değerin altında kalarak faaliyetlerde daralmaya işaret etti. Dünyaya açıklanan Mayıs 2022 sonuçları ise umut verici

oldu. Faaliyetler sekiz ay sonra düşüş bölgesinden yükselişe geçti. Martta 48.5 olan endeks mayısta 51.6'ya çıktı. Bununla birlikte giyim, tekstil ve metalik olmayan mineral üretiminde de sıçrama yaşandı. PMI raporuna göre genel imalat endeksi ise 49.2'ye geriledi. Söz konusu veri, imalat sektöründe faaliyet koşullarının ılımlı düzeyde olmakla birlikte üst üste üçüncü ay bozulduğuna işaret etti. Talepte devam eden duragan seyrir, mayıs ayında hem üretim hem de yeni siparişlerin ivme kaybetmesine neden oldu. Böylece yavaşlama eğilimi üretimde altı aya, yeni sipa-

rişlerde sekiz aya ulaştı. Diğer yandan her iki göstergede de azalışın hız kesmesi görece bir iyileşme anlamına geldi. Bu arada yeni ihracat siparişlerinde son iki yılın en hızlı düşüşü yaşanırken bazı firmalar Avrupa'daki ekonomik yavaşlamaya dikkat çekti.

ENFLASYON ORANINDA GERİLEME OLDU

Kapasite genişletme çabalarının bir parçası olarak imalatçılar istihdamı arttırmaya devam etti. İstihdamdaki artış ılımlı düzeyde gerçekleşmekle birlikte eğilim olarak 24 aya ulaştı. Mayısta yeni siparişlerin yavaşlaması ve istihdamın artmaya devam etmesi firmaların birikmiş işlerini azaltabilmelerini sağladı. Bu arada yeni ihracat siparişlerindeki zayıflık, stok seviyelerindeki artışı destekledi. Girdi stokları son altı ayda ilk kez artarken nihai ürün stokları sekiz aylık düşüşün ardından toparlanma gösterdi. Nihai ürün stoklarındaki artış Eylül 2015'ten beri en yüksek hızda kaydedildi. Enflasyonist baskıların hafiflediğine yönelik işaretler ikinci çeyrek ortasında da devam etti. Ham madde fiyatlarındaki artışa ve döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak girdi maliyetleri hızla artsa da enflasyon oranı üst üste

beşinci ay geriledi ve Şubat 2021'den beri en düşük düzeyde gerçekleşti. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da önceki aya göre daha düşük seyretti.

Tedarik zincirlerindeki aksamalar nisan ayına göre oldukça hafifledi ve böylece tedarikçi performansındaki bozulma Eylül 2020'den beri en ılımlı düzeyde ölçüldü. Girdi maliyetleri enflasyonu birçok sektörde gevşeme kaydedirken en düşük oranlı artış ana metal sektöründe gerçekleşti.

BİNAY KAZAN

**BURSA BÜYÜRSE, TÜRKİYE DE
BÜYÜRDÜ AMA..!**

İstanbul Sanayi Odası, 2021
yılı sanayi istatistiklerinden yola
çıkarak hazırladığı **Türkiye'nin
ilk 500 Sanayi Kuruluşu...**

►► 6. Sayfada

BURSA BÜYÜRSE, TÜRKİYE DE BÜYÜRDÜ AMA..!

Istanbul Sanayi Odası, 2021 yılı **sanayi** istatistiklerinden yola çıkarak hazırladığı **Türkiye'nin ilk 500 Sanayi Kuruluşu** araştırmasını geçtiğimiz Pazar-tesi günü kamuoyu ile paylaştı.

Paylaşılın listeyi **ISO** nun web sitesinden ayrıntılı olarak incelediğimizde; **Bursa adına büyük bir hayal kırıklığına** uğradığımızı net olarak söyleyebiliriz.

Paylaşılın listeyi **ISO** nun web sitesinden ayrıntılı olarak incelediğimizde; **Bursa adına büyük bir hayal kırıklığına** uğradığımızı net olarak söyleyebiliriz.

Adı "**sanayi kentine çıkmış**" Bursa'nın, ne yazık ki 500 firmanın yer aldığı bu sıralamada; **sadece 22 sanayi kuruluşu ile** yer aldığını görmek bana büyük üzüntü verdi.

500 Büyük **Sanayi** Kuruluşunun yer aldığı bu gurur listesinde; **Bursa Sanayi ve Ticaret Odası** üyesi sadece 16 firma yer alırken, **Orhangazi ve Karacabey Sanayi ve Ticaret Odaları** 'ndan 2'şer, **Gemlik ve İnegöl Ticaret ve Sanayi Odaları** ndan da 1'er firma kendine yer bulmuş.

ISO Başkanı Erdal Bahçıvan listeleri açıkladıktan sonra yaptığı değerlendirmede; 500 firmanın faaliyetlerinin **342 milyar TL** olduğunu, ancak kur artışı ve faiz gelirleri ile birlikte toplam **kann 405 milyar liraya** çıktığını söyledi. Başkan Bahçıvan: "**Listemizde yer alan 500 kuruluşun 109'u yabancı sermaye paylı firmalardır. Bu 500 firmanın yaptığı ihracat tutarı 85,8 milyar dolar olarak belirlenmiştir. Bu firmalarımızın toplam satış miktarı da 2,05 Trilyon Lira olarak kayıtlara geçti**" diyerek açıkladığını tamamladı.

İLK 100 SANAYİ KURULUŞU

ARASINDA TEK BTSO ÜYESİ: BOSCH

Biliyoruz ki BTSO'nun "**Bursa büyürse, Türkiye büyür**" mottosu, son yıllarda epeyce popüler olmuş ve bu kurum tarafından her alanda kullanılmaya başlanmıştı.

Ama Türkiye'nin 500 **Sanayi** kuruluşunun yer aldığı listede **sadece 16 BTSO üyesinin bulunması**, bu gözde motto ile **hayli çelişik** bir durumu yaratmış ne yazık ki...

Bursa **sanayinin** layıkıyla büyüme-ğini gördük bu listeyi incelediğimizde... Listedeki Bursa adına bir başka olum-

suzluk da; ilk 100 **Sanayi** Kuruluşu sıralamasında yaşandı. Türkiye'nin **ilk 100 Sanayi Kuruluşu** arasında BTSO üyesi firma sayısı: sadece 1...

Bosch A.Ş başansıyla **46.sıra yerleşerek**, BTSO'nun yüz akı olmuş durumda... Karacabey Ticaret ve **Sanayi Odası** üyesi **SÜTAŞ** 77.sırada, Orhangazi Ticaret ve **Sanayi Odası** üyesi **ASİLÇELİK A.Ş**'de 83.sırada yer alarak Bursa'nın ilçelerinin de gücünü kanıtlamışlar.

Ancak Bursa'dan toplam olarak **sa-**

dece 3 firmanın ilk 100'de yer bulması, **sanayi** kenti kimliğimizle çelişik bir durum yaratmış elbette...

Bu arada **merkezi İstanbul'da** olan ama üretimini Bursa'da yapan 2 otomotiv firmasının durumunu da gözler önüne sermek gerek... İlk 500 **Sanayi** Kuruluşu sıralamasının 9.sirasında yer alan **OYAK-Renault A.Ş** ile 10 sırada bulunan **TOFAŞ A.Ş**; BTSO yerine **Istanbul Sanayi Odası** portföyünde yer aldıklarından kentin **sanayici** kimliğine darbe vurulmaktadır ne yazık ki...

Zaten listelere baştan aşağı baktığımızda; **Bursa'nın artık güçlü bir sanayi kenti olmadığını** görüyor insan... İstanbul dışındaki diğer iller ara-

sında da, ne yazık ki **hayli aşağılarda** yer alıyor kentimiz sayısal anlamda...

İLK 500'DE 22 BURSA FİRMASI VAR

Istanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan'in kamuoyu ile paylaştığı Türkiye'nin ilk 500 **Sanayi** Kuruluşu araştırmasında; ilk 10 sırayı paylaşan firmaları sıralamak istiyoruz şimdi:

TÜPRAŞ, FORD Otomotiv, **STAR Rafineri**, TOYOTA Otomotiv, **İskenderun Demir Çelik**, Ereğli Demir Çelik, **ARÇELİK**, OYAK Renault ve **TOFAŞ Otomotiv**

Listede yer alan kuruluşları **kent bazında** değerlendirdiğimizde de; Bursa için hazin bir sonu görebiliyoruz. İşte il bazında başanlı **sanayici** firma sayıları...

- 1-**Istanbul Sanayi Odası**.....158 Firma
- 2-Kocaeli **Sanayi Odası**.....41 Firma
- 3-**Ege Sanayi Odası**.....40 Firma
- 4-Ankara **Sanayi Odası**.....33 Firma
- 5-**Gaziantep Sanayi Odası**.....33 Firma
- 6-Kayseri **Sanayi Odası**.....18 Firma
- 7-**Bursa BTSO**.....16 Firma

Görüldüğü gibi; Gaziantep ve Kayseri illerinde faaliyet gösteren **sanayi** odalarının ilk 500'e soktuğu üye **sanayi** kuruluş sayısı da BTSO'nun önünde...

Ama Bursa'nın ilçelerinde faaliyet gösteren **SÜTAŞ, Asilçelik, Proyem, Döktaş, Gemlik Gübre ve Küçükçalik A.Ş** gibi firmalarla birlikte yaşadığımız kent biraz prestij kazanabiliyor. İlçe ticaret ve **sanayi** odalarına kayıtlı **bu 6 firma ile**, Bursa'nın listede yer alan toplam firma sayısı 22 oluyor. Bu da; biraz **yüreğimize** su serpiyor tabii ki...

ÖZLÜ SÖZLER

Söylemek başka, yapmak ise başka bir şeydir. (MONTAIGNE)

İLK 500 SANAYİ KURULUŞU LİSTESİ VE BURSA FİRMALARI

Şimdi sizlere; **Türkiye'nin ilk 500 Sanayi Kuruluşu** araştırmasında yer alan 16 BTSO üyesi ile 6 Bursa ilçe firmasının sıralamadaki yerlerini bildirmek istiyoruz.

- 46.sıra.....**BOSCH A.Ş (BTSO)**
- 77.Sıra.....**SÜTAŞ A.Ş (Karacabey TSO)**
- 83.Sıra.....**ASİLÇELİK A.Ş (Orhangazi TSO)**
- 117.Sıra.....**PROYEM A.Ş (Orhangazi TSO)**
- 155.Sıra.....**BOSCH REXROTH OTOMOTİV A.Ş (BTSO)**
- 157.Sıra.....**DÖKTAŞ A.Ş (Orhangazi TSO)**
- 166.Sıra.....**TÜRK PRYSMIAN KABLO A.Ş (BTSO)**
- 176.Sıra.....**BEYÇELİK GESTAMP A.Ş (BTSO)**
- 189.Sıra.....**ALMOX-TEX TEKSTİL A.Ş (BTSO)**
- 199.Sıra.....**GEMLİK GÜBRE A.Ş (Gemlik TSO)**
- 231.Sıra.....**HASTA-**

- VUK A.Ş (BTSO)**
- 239.Sıra.....**AUNDE TEKNİK A.Ş (BTSO)**
- 291.Sıra.....**ÇEMTAŞ A.Ş (BTSO)**
- 292.Sıra.....**KÜÇÜKÇALIK A.Ş (İnegöl TSO)**
- 293.Sıra.....**DURMAZLAR A.Ş (BTSO)**
- 333.Sıra.....**ÇOŞKUNOZ A.Ş (BTSO)**
- 335.Sıra.....**LEONİ KABLO A.Ş (BTSO)**
- 384.Sıra.....**HİTACHİ TURKEY A.Ş (HİT)**
- 439.Sıra.....**HARPUR TEKSTİL A.Ş (BTSO)**
- 462.Sıra.....**AKBAŞLAR TEKSTİL A.Ş (BTSO)**
- 463.Sıra.....**GÖLİPLİK ŞEREMET TEKSTİL (BTSO)**
- 487.Sıra.....**WARMHAUS ISITMA A.Ş (BTSO)**
- Türkiye'nin 500 Başanlı **Sanayi** Kuruluşu listesine girmeyi başaran **tüm Bursa firmalarını** bu başanlılar için içtenlikle kutluyorum ve başanlıları devamını diliyorum

Kocaelispor'la ilgili Demokrat manifestosu

BİZİM gazete kendi içinde konuşan, tartışan, ortak akılla yolunu çizen bir gazetedir...

Çünkü bir siyasi partinin gazetesi değildir Demokrat Kocaeli...

Belirli bir ideolojinin, belirli ticari odakların gazetesi değildir...

Kararlarını kendisi alır!

★★★

Denizli maçı sonrasıydı...
Kendi sahamızda 5 gol
yemiştik...

Tüm gazete, taraftarlar gibi gergindi...

Hep birlikte yönetim kurulunu yerden yere vuruyorduk...

**Mevlüt
SOYSAL**

Köşe yazısı 3'te

Kocaelispor'la ilgili Demokrat manifestosu

BİZİM gazete kendi içinde konu-
şan, tartışan, ortak akılla yolunu
çizen bir gazetedir...
Çünkü bir siyasi partinin gaze-
tesi değildir Demokrat Kocaeli...
Belirli bir ideolojinin, belirli ticari
odakların gazetesi değildir...
Kararlarını kendisi alır!

★★★
Denizli maçı sonra-
sıydı...
Kendi sahamızda 5 gol
yemiştik...
Tüm gazete, taraftarlar
gibi gergindi...
Hep birlikte yönetim
kurulunu yerden yere vu-
ruyorduk...
İmtiyaz sahiplerimizden
Kadir Genç'le bir toplantı yaptık ve şöyle bir
sonuç çıktı:

**"Mesele yönetimden çıkıp Kocaelis-
por'a geliyor. Zarar gören Kocaelispor
oluyor. Lig sonuna kadar önceliği Ko-
caelispor olarak tutalım."**
Sonra mı?

**Mevlüt
SOYSAL**
mevlutsoysal@gmail.com
Twitter: @SoysalMvt
Instagram: soysalmvt
Facebook: mevlut.soysal.71

Düşmemizin kesinleştiği maça kadar eleştiri-
leri bir kenara bıraktık...
"Ayağa kalk Kocaeli" dedik...
"Bu kent seninle" dedik...
Ve kamuoyunda güçlü olan gazetemizin bu
gücünün Kocaelispor'a negatif değil, pozitif
olarak yansımını sağladık...
Bu bir kentlilik göreviydi...

★★★
Birkaç gün önce, benim
sertçe üsluplu bir yazımın ar-
dından yine bir araya gelip bir
Kocaelispor değerlendirmesi
yaptık...
Genç dedi ki:
**"Yönetime dönük eleştirilerimiz, transfer sezonunun
açıldığı bu dönemde, Kocaelispor'a zarar verebilir."**

**Diğer yandan başkana dönük eleştirilerde, başkanlık konumuna da zarar
vermemeye özen gösterelim."**
Benim yazımla alakalı değildi elbette ki bu
sohbet...
Gazetemizin genel politikası ile ilgiliydi...
★★★

Malum;
Söz konusu Kocaelispor olduğunda **"ta-
raftarlık"**, gazeteciliğin önüne geçebili-
yordu.
Söz konusu Kocaelispor olduğunda, eleştiri-
lerimizden Kocaelispor zarar görebiliyordu.
Ve biz de bir karar verdik:
Adımlarımızı, kentlilik bilinciyle, Kocaelis-
por'a zarar vermeyecek şekilde atacağız...
Neden mi?
Çünkü yakında transfer sezonu başlaya-
cak...
Neden mi?
Çünkü göz açıp kapayıncaya kadar yeni
sezonun startı verilecek...
Neden mi?
Bir yılda yeniden 1. Lig'e dönmeliyiz...
★★★

Kocaelispor kişilerden büyük...
Kocaelispor kurumlardan da büyük...
Bu sebeple;
Önceliğimiz Kocaelispor...
Bu kritik dönemde, eleştirilerimizin Kocae-
lispor'un marka değerine zarar vermemesi
için elimizden geleni yapacağız...
Kentlilik görevimiz...

Bulut haklı değil mi?

İSTANBUL Sanayi
Odası her yıl o lis-
teyi yapar...
En çok vergi veren
500 şirketi açıklar...
Bu yıl önemli...
Geçtiğimiz yıl Ko-
caeli'den 36 şirket
bu listeye girmişti;
bu yıl ise sayı 41'
çıkı...
Kocaeli için müt-
hiş gelişme...
Peki, bunun Ko-
caeli'ye bir faydası
olması gerekiyor
mu?
★★★
Bakın Kocaeli Ti-
caret Odası Başkanı
Necmi Bulut ne
diyor?
**"Her fırsatta dile
getirdiğimiz gibi, Ko-
caeli ülkemiz sanayi
ve ticaretinin loko-
motifidir. Üreten ve
ülkemiz ekonomi-**

**sine değer katan,
kaldıraç konumunda
bir şehirdir. Bu özel-
liklerinin, ülke ve
şehir ekonomisine
daha fazla yansımaları
için bazı adımlar atıl-
ması gerekmektedir.
Özellikle üretim
merkezi fiziki olarak
Kocaeli sınırlarında
olup, genel merkezli
başka şehirlerde
olan firmaların, ver-
gilerini faaliyet gös-
terdikleri il olan
Kocaeli'de vermesi
sağlanmalıdır. Büyü-
lelikle kentimiz, veri-
lerden daha fazla
pay alabilecek, yatırı-
mıncısına ve vatan-
daşına faydası
maksimum düzeye
ulaşabilecektir."**
Soruyorum:
Bulut haklı değil
mi?

Ayvaz, Meslek lisesi öğrencileri için fabrika gezisi düzenledi

Ayvaz eğitim destek faaliyetlerine bir yenisini daha ekleyerek **Istanbul Sanayi Odası** protokol okullarından olan Hadımköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerine yönelik bir fabrika gezisi gerçekleştirdi. Geziye okulun Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri ve Makine Tasarımı bölümlerinde eğitim gören yirmi öğrenci ve öğretmenler katıldı. Ayvaz personelinin rehberliğinde gerçekleştirilen gezide öğrenciler Ayvaz ürünlerinin üretim süreçlerini yerinde görme ve sorularına birinci ağızdan cevap bulma fırsatı yakaladı.

Öğrencilerin bir sonraki durağı ise kondensatör ve seviye kontrol üretim alanları oldu. Gezinin bu bölümü Ayvaz Kondensatör ve Seviye Yalın Ofis Lideri İhsan Karaman'ın öğrencilere iş güvenliği ile ilgili kısa bir bilgi vermesiyle başladı.

Adem TURGUT

Bu liste, pandemide canını tehlikeye atan işçilerin eseridir

Geçen yıl 36'sının merkezi Kocaeli'de 75 firmamız **İstanbul Sanayi Odası**'nın En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde yer almıştı. Bu yıl 41'i merkezi ilimizde olan buraya vergi ödeyen olmak üzere toplam 84 firma aynı listeye girdi. Bizim başlığımız "41 Kere Maşallah"tı... Elbette gurur verici... Ama bu listenin bana hatırlattığı çok önemli bir gerçek var.

Adem Turgut'un yazısı 3.sayfada

Bu liste, pandemide canını tehlikeye atan işçilerin eseridir

Geçen yıl 36'sının merkezi Kocaeli'de 75 firmamız **İstanbul Sanayi Odası**'nın En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde yer almıştı. Bu yıl 41'i merkezi ilimizde olan buraya vergi ödeyen olmak üzere toplam 84 firma aynı listeye girdi.

Bizim başlığımız "41 Kere Maşallah"tı... Elbette gurur verici...

Listede Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. - **TÜPRAŞ** üretimden satışlarda 136,8 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu olma unvanını koruyor.

Ford Otomotiv 67,3 milyar lirayla yine ikinci sırada.

13'üncü sırada **Hyundai Assan** var. **Yıldız Entegre** de 21'inci basamakta kendine yer bulmuş. **Sarkuysan** 27,

Enerjisa 44, **Kroman Çelik** 45'inci olarak ilk 50 içinde yer alan Kocaelili firmalar. 500 firmalık listede 9 yeni Kocaelili firma yer alıyor.

ÜRETİM ÜSSÜ KOCAELİ

KSO Başkanı Ayhan Zeytinoglu ile konuştuğum o 41 firma vurgusunu sevmiyor 84'ün öne çıkmasını istiyor.

İkinci sıradaki **Ford**, listede İstanbul'a bağlı gözüküyor. 12'nci **Çolakoglu**, 30'uncu **Yücel Boru**, 39'uncu **Assan Alüminyum**, 47'nci **Çolakoglu**, 49'uncu **Hayat Kimya**, 60'nci **Brisa** fabrika tesisleri ilimizde olan şirketler ama vergiyi buraya ödemiyorlar. Buranın gücü olarak görünmüyorlar.

Zeytinoglu bizim gücümüz olsunlar istiyor. Haklı da...

Ayhan Başkan "İlk 500'de Kocaeli'den toplamda 84 firma var. İlk 50'de 16 firma var. İlk 2 burada... 10'a yakın firmamız ilk kez listede yer buldu. Kocaeli için gurur verici bir durum. Aynı zamanda Kocaeli'nin Türk sanayisi için ne kadar önemli bir üretim üssü olduğunun da kanıtı" diyor.

KOCAELİ İÇİN BÜYÜK KAYIP

Tabii bazı firmaların vergilerini Kocaeli'ye ödemesi büyük sorun. Burada üretim yapıp kaymağını başka şehirlerin yemesini sağlamalarını hiçbir zaman kabul etmedim.

Bu tablo mağduriyetimizin büyüklüğünü de gösteriyor.

Evet, bazı firmalar başka illerde de üretim yapabilir. O durumlarda vergi geliri iller arasında pay edilir. Ama böyle olması bizim için büyük kayıptır.

PANDEMİYE RAĞMEN BÜYÜDÜ

Bu listenin bana hatırlattığı bir konu daha var...

Tarih 12 Mart 2021...

TV 41'de **Sadun Çetin** ile birlikte yaptığımız 7 Artı programının konuğu Kocaeli Valisi **Sedat Yavuz**du...

Türkiye'nin sanayi üssü olarak nitelediği Kocaeli'nin üretim anlamında pandemi-den etkilenmediğine dikkat çeken Vali Yavuz, "Size iki kritik veri vereyim, biri yapım aşamasında 14 OSB'miz var. 13 organize sanayi bölgesinin rakamlarını çıkarttım. Bu 13 OSB'de istihdamda yüzde 10 artış var. Aynı şekilde elektrik tüketiminde de yüzde 10 artış var. Bu iki rakam sanayide üretimin pandemiye rağmen büyüdüğünün göstergesi. Kocaeli 74 milyar dolar ile ithalat ve ihracat toplamıyla bu anlamda Türkiye'nin yüzde 19'u" dedi.

BAŞARININ KAYNAĞI İŞÇİNİN ÖZVERİSİ

Gerçekten de sanayi pandemiden etkilenmedi ve çalışmaya devam etti... Kolay mı oldu?

Hayır.

Hatırlayın Yeni Tıp Koronavirüs salgınında ilk başlarda en çok vakanın çıktığı illerden biri Kocaeliydi. Bunun iki önemli nedeni vardı: **Biri test sayısını çokluğu ikinci sanayinin durması ve fabrikalarda vakaların hızla artmasıydı.**

Hatırlayın, pıtrak gibi işçilerin hasta olduğunu 50 hasta şurada var. 120 hasta burada var diye yazmaya başlamıştık.

Kocaeli'den ilk 500'e giren firma sayısı artıyor. Elbette bunda doğru işler yapan sanayicilerin, kentimizin coğrafi avantajlarının büyük etkisi var. Ama bence son iki yılın başarısı öncelikle işçilere yazılmalı...

N95 maskeleriyle ara vermeden çalışan işçileri unutmayalım...

İşçilerin ödediği bedel bugün listede başarı olarak görülüyor.